

บรรณานุกรม

กุลรัสมิ์ ภูมิมาศ และดวงเนตร เบี้ยวไข่มุข. บริการและกิจกรรมของห้องสมุด. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ วิทยาลัยครูจันทระเกษม, 2521.

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. รายงานการวิจัยประสิทธิภาพโรงเรียน
ประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ,
2519.

จ้อย นันทวีรินทร์,ม.ล. เพื่อครู รวบรวมความรู้สำหรับผู้รักเด็ก ครู และบรรณารักษ์
ผู้ให้บริการแก่เด็ก. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษร-
ศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523.

ฉวีลักษณ์ นุฒยะกาญจน. การอ่านและพิจารณาหนังสือ. กรุงเทพมหานคร : สมาคม
ห้องสมุดแห่งประเทศไทย, 2523.

_____ . "เทคนิคการเล่านิทาน." ใน การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้ห้องสมุด.
หน้า 1. พิษณุโลก : วิทยาลัยครูพิบูลสงคราม, 2526.

ดักลาส,แมรี ทีคอคค์. ห้องสมุดโรงเรียนประถมและบริการ, แปลจาก The Primary-
School Library and Its Services โดย รัญจวน อินทรกำแหง.
กรุงเทพมหานคร : สำนักเลขานุการ คณะกรรมการแห่งชาติ ว่าด้วยการศึกษา
วิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ กระทรวงศึกษาธิการ, 2508.

ธาคาศักดิ์ วชิรปริชาพงษ์. การเลือกและจัดหาทรัพยากรห้องสมุด. กรุงเทพมหานคร :
ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ
บางเขน, 2525.

_____ . หลักบรรณารักษศาสตร์เบื้องต้น. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบรรณารักษ-
ศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ บางเขน, 2526.

นิภาภรณ์ พรหมเสน. "หุ่น." ใน การจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการใช้ห้องสมุด, หน้า 1.

พิษณุโลก : วิทยาลัยครูพิษณุโลกสงคราม, 2526.

นิลบล, "หนังสือสำหรับลูก." เคลิมิเรอร์ (6 พฤศจิกายน 2522): 8

นิลิตปริญาโทปีที่ 2. "บทบาทของสื่อมวลชนต่อการศึกษา" ใน การศึกษาอิทธิพลของสื่อ-
มวลชนที่มีผลต่อการ เรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษาในจังหวัดพระนคร,
หน้า 9-14. วิทยานิพนธ์ปริญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.

บุญกว้าง เกิดตุลา. อนาคตของชาติ. กรุงเทพมหานคร : สวนหนังสือ, 2523.

ประคอง กรรณสุด. สถิติเพื่อการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์. กรุงเทพมหานคร : บรรณกิจ,
2525.

ประเทิน มหาพันธ์. หลักการสอนภาษาในชั้นประถมศึกษา. กรุงเทพมหานคร : องค์การ
ค้ำของครูสภา, 2519.

ประยงค์ศรี พัฒนกิจจำรัฐ. การพัฒนาทรัพยากรห้องสมุด : การเลือก การจัดทาหนังสือ
และวัสดุ. กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะอักษรศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.

ปราณี อินทวิชะ. บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียนสายน้ำทิพย์. สัมภาษณ์. 15 ก.พ.2528.

ภัทรภูรี ประยูร เกียรติ. "อิทธิพลของรายการโทรทัศน์ภาคหัวค่ำต่อการอ่านของเด็กนักเรียน
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชา
บรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2520.

ภิญโญ สาธร. หลักการศึกษ. กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์สุภา, 2521

มาโนชญ์ เขียวชาญ. "แรงจูงใจ." ใน การเรียนการสอนประถมศึกษา, หน้า 13 - 15,
สุราษฎร์ธานี : ภาควิชาหลักสูตรและการสอน คณะวิชาครุศาสตร์ วิทยาลัยครู
สุราษฎร์ธานี, 2526.

บัลลิกา เอี่ยมละออ. "ผลการเล่าเรื่องหนังสือต่ออัตราการยืมหนังสือในห้องสมุดโรงเรียน
ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนอนุบาลสามเสน." วิทยานิพนธ์ปริญญา-
มหาบัณฑิต ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
2526.

ยุพิน เตชะมณี. "การเล่านิทานในห้องสมุด." ใน เอกสารภาควิชาบรรณารักษศาสตร์
เล่ม 1, หน้า 30-32. ขอนแก่น : ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ คณะมนุษยศาสตร์
และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น, 2524.

_____. "เรื่องนำรู้จากต่างประเทศ." วารสารบรรณารักษศาสตร์ มข.
1 (ธันวาคม 2525) 24

"โรงเรียนสายน้ำทิพย์" (อัครสำเนา)

วิเชียร เกตุสิงห์. สถิติวิเคราะห์สำหรับการวิจัย. พิมพ์ครั้งที่ 9. กรุงเทพมหานคร :
ไทยวัฒนาพานิช, 2525.

ศิริ บางรอด. "วรรณกรรมสำหรับเด็ก." วัฒนธรรมไทย. 23 (ตุลาคม 2527) :
76-77.

ศิวะพร สุคนธ์พงษ์. "การวิเคราะห์บทบาทของสื่ออิเล็กทรอนิกส์ที่มีผลต่อการใช้ภาษาไทย
ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร." วิทยานิพนธ์ปริญญามหา-
บัณฑิต ภาควิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2521.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. กรมการฝึกหัดครู. มาตรการพื้นฐานบางประการ สำหรับสร้างครูที่ดี.
กรุงเทพมหานคร : ครูสภา, 2515.

สเดเกอร์, ราล์ฟ ซี. ถนนสู่การอ่าน, แปลจาก Roads to Reading โดย สุนทร โคตรบรรเทา.
กรุงเทพมหานคร : อักษรสยามการพิมพ์, 2526.

สัญญา สัญญาวิวัฒน์. การพัฒนาชุมชน : หลักการและวิธีการปฏิบัติ. กรุงเทพมหานคร :
แพรววิทยา, 2514.

สุกัญญา ศีระวนิช และนันทริกา คุ่มไพโรจน์. อิทธิพลของสื่อต่อเด็กในกรุงเทพมหานคร.

กรุงเทพมหานคร : ภาควิชาการหนังสือพิมพ์ คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2526.

สุดา ชำรงโชติ. "การศึกษาอิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีผลต่อการเรียนวิชาสังคมศึกษาของนักเรียนอาชีวศึกษา ในจังหวัดพระนคร." วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต ภาควิชาโสตทัศนศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2509.

อัมพร สุขเกษม. การอ่านหนังสือ. มหาสารคาม : ภาควิชาภาษาไทย คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ, 2520.

อุบลรัตน์ ศิริยุวศักดิ์. โทรทัศน์กับการพัฒนาเด็ก. เอกสารประกอบการประชุมวิชาการประจำปี ครั้งที่ 6 ของสมาคมนักจิตวิทยาคลินิกไทย. คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 12 พฤศจิกายน 2525.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

- Bauer, Caroline Feller. Handbook for Story-telling. Chicago : American Library Association, 1977.
- Betancourt, Virginia. "Information : A Necessity for Survival ; Strategies for the Promotion of Children's Book in a Developing Country." Top of the News 17 (Summer 1981) : 323-331.
- Bodart, Joni. "Booktalks : What, Why and How -to" Top of the New 35 (Spring 1979) : 273-275.
- Bradley, Van Allen. "Book Review." The World Book Encyclopedia 2(1971) : 381.
- Bundy, Leater L. "The Traditional View of Reading Instruction Is Inadequate." The Reading Teacher 29(May 1975) : 774.
- Cappa, Dan and Schubert, Delwyn G. "Do Parents Help Gifted Children Read?." The Journal of Education Research 56(September 1962) : 33-36.
- Carlson, Ruth Kearney. "The Curious Whether and How." Library Journal 90(1 April 1965) : 1981-1983.
- Carter, Betty. "Leisure Reading Habits of Gifted Students in a Suburban Junior High School." Top of the News 38(Summer 1982) : 312-317.
- Greene, Ellin. "Story-telling." World Book Encyclopedia 18(1976) : 718.
- Gross, Elizabett Henry. Children's Service in Public Libraries : Organization and Administration. Chicago : American Library Association, 1963.
- Haves, Waland J. "The Family and Education." Encyclopedia of Educational Research New York : Macmillan, 1950.
- Jenkinson, Bertha S. "A Summer Reading Program." Top of the News 19(May 1963) : 50-51.

- Johns, J.L. "Reading Preferences of Urban Student in Grade Four Through Six." Journal of Education Research 68(March 1975) : 306-309.
- Lamme, Linda Leonard. "Are Reading Habits and Abilities Related?" Reading Teacher 30(October 1976) : 21-27.
- McCloskey, Eliner Florence. "A Study of the Free Reading Interests of Sixth Grade Negro Boys : Living in the City of New York." Dissertation Abstracts 27(May 1967) : 3629-A.
- Moore, Harold E., and Walters, Newell B. Personnal Administration in Education. New York : Harper & Brothers, 1955.
- Nesbitt, Elizabeth. "Story-telling." New Book of Knowledge, 17(1974) : 434.
- Pilgrim, Geneva Hanna and Mc Allister, Mariana K. Books, Young People, and Reading. New : Harper & Row, 1968.
- Ray, Sheila G. "Displays and Exhibitions." In Children's Libraianship, pp. 95-99. London : Clive Bingley, 1979.
- Rice, Betty. Public Relations for Public Libraries. New York : H.W. Wilson Co., 1972.
- Rose, Rufus. "Puppet." The New Book of Knowledge 15(1974) : 534-535.
- Ross, Eulalie Steinmetz. The Lost-Half Hour : A Collection of Stories. New York : Harcourt, Brace & World, 1963.
- Strang, Rath. The Role of the Teachen in Personnel Work. New York : Bureau of Publication, Teachers College Columbia University, 1953.
- Tiedt, Sidney W., and Iris M. "Imaginative Books Inspire Imaginative Writing." Elementary School Journal 1(October, 1965) : 18-21.
- Wall, L.V. The Puppet Book. London : Faber and Faber, 1965.
- Wasson, Margaret, Margaret. "Book Reports and Reviews." New Book of Knowledge. 2(1974) : 317.

Webster's Third New International Dictionary of the English Language.

Chicago : William Benton, 1966, p.253.

Wheeler, Sara H. "Story-telling" World Book Encyclopedia 17(1971) :

714-716.

Witty, Paul. "An Analysis of the Personality Traits of the Effective

Teacher." The Journal of Educational Research 27(May 1977) :

662-668.

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

โรงเรียนสายน้ำทิพย์*

ประวัติ

โรงเรียนสายน้ำทิพย์ได้ชื่อมาจากชื่อของชอยสายน้ำทิพย์ ถนนสุขุมวิทที่ 22 อันเป็นที่ตั้งของโรงเรียน และตั้งขึ้นในปี 2504 เพื่อแก้ไขสถานการณ์ขาดแคลนที่เรียนของเยาวชน ในจังหวัดกรุงเทพมหานคร กรมสามัญศึกษาได้รับอนุมัติให้ซื้อที่ดิน 4 ไร่ 17 ตารางวา จากมูลนิธิมหามกุฏราชวิทยาลัย ในราคาตารางวาละ 732 บาท

โรงเรียนสายน้ำทิพย์เปิดสอนครั้งแรกเมื่อวันที่ 29 มิถุนายน 2504 โดยมีนางอุไร ศรีธวัช ณ อยุธยา เป็นครูใหญ่ และทำพิธีเปิดป้ายนามโรงเรียนเมื่อวันที่ 18 สิงหาคม 2504 พณฯ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ หม่อมหลวงปิ่น มาลากุล เป็นประธาน นายอภัย จันทวิมล อธิบดีกรมสามัญศึกษา เป็นผู้อ่านรายงาน นายเสน สุขเหมือน เป็นผู้แทนของประชาชนในท้องถิ่น

การก่อสร้างอาคารโรงเรียนมิได้เสร็จในปีแรก แต่มีการก่อสร้างเพิ่มเติมเสริมสร้างดังนี้

ปี พ.ศ. 2504

1. ตึกหนึ่ง เป็นอาคารเรียนหลังแรกที่สร้างขึ้น ประกอบด้วย

ห้องครูใหญ่	1	ห้อง
ห้องพักครู	1	ห้อง
ห้องธุรการ	1	ห้อง
ห้องเรียน	1	ห้อง
ห้องน้ำครู	2	ห้อง

นอกจากอาคารเรียนแล้วยังได้สร้างเสาชอง 1 เส้า ห้องน้ำนักเรียน 1 ห้อง คิดเป็นเงินงบประมาณ 1,259,700 บาท

2. ตึกสอง สร้างกลางปีการศึกษา 2504 ประกอบด้วยห้องเรียน 12 ห้อง คิดเป็นเงินงบประมาณ 819,862 บาท

* ข้อมูลนี้ได้มาจาก "โรงเรียนสายน้ำทิพย์" (อัตสำเนา)

ปี พ.ศ. 2505

1. ตึกสาม ประกอบด้วยห้องเรียน 21 ห้อง ห้องน้ำครุ 2 ห้อง
2. บ้านพักภารโรง 1 หลัง รวมเป็นเงินงบประมาณ 1,270,000 บาท

ปี พ.ศ. 2506

1. ตึกสี่ เป็นอาคารสร้างเชื่อมระหว่างตึกหนึ่งและตึกสอง ประกอบด้วยห้องเรียน 8 ห้อง ชั้นล่างใช้เป็นที่ประชุม และโรงอาหารใช้เงินงบประมาณ 1,000,000 บาท

ปี พ.ศ. 2507

สนามหน้าห้องประชุม ใช้เงินงบประมาณ 7,800 บาท เป็นค่าวัสดุ ส่วนแรงงานได้รับความร่วมมือจากคณะครูและนักเรียนช่วยกันปรับพื้นสนาม

ปี พ.ศ. 2509

ห้องน้ำถาวร สร้างต่อออกไปจากหลังคาตึกสี่ ใช้เงินบำรุงการศึกษาและเงินค่าอาหารที่โรงเรียนจัดขึ้น

ปี พ.ศ. 2511

ห้องน้ำถาวร สร้างขึ้นหลังตึกหนึ่ง ประกอบด้วยห้องน้ำนักเรียนหญิง นักเรียนชาย รวม 12 ห้อง ใช้เงินงบประมาณ 140,000 บาท

ปี พ.ศ. 2512

1. ถยดิน บริเวณหลังตึกสองซึ่งเป็นบ่อเพื่อปรับให้เป็นสนาม
2. ปูพื้นซีเมนต์ ใต้หลังคาสังกะสี เพื่อใช้เป็นที่เรียนวิชาทัศนศึกษาชั่วคราว และฝึกกีฬาในร่มของนักเรียน
3. ขยายลานซีเมนต์ ออกไปทางด้านตึกสาม ปูลูกหญ้าเพิ่มเติมบริเวณหลังคาค้าน

4. ถมดินและปรับพื้นที่บริเวณเสาธง รวมทั้งหมดเป็นเงินงบประมาณ

117,800 บาท

ปี พ.ศ. 2513

1. ทำท่อระบายน้ำรอบ ๆ โรงเรียน เป็นเงินงบประมาณ 95,000 บาท

2. ห้องน้ำถาวร สร้างขึ้นหลังตึกสอง ประกอบด้วยห้องน้ำ 6 ห้อง เป็นเงินงบประมาณ 61,900 บาท

3. เดินสายไฟฟ้าตึกหนึ่งชั้นล่างและห้องประชุม เดินสายเมนตลอดตึก เป็นเงินงบประมาณ 70,000 บาท

ปี พ.ศ. 2514

1. ซ่อมแซมและทาสีโรงเรียนใหม่ทั้งหมด เป็นเงินงบประมาณ 231,000 บาท

2. สร้างรั้วถาวร ด้านหน้าและด้านทิศใต้ของโรงเรียน เป็นเงินงบประมาณ 67,000 บาท

ปี พ.ศ. 2518

สร้างสนามเด็กเล่นบริเวณหลังตึกหนึ่ง โดยจัดเครื่องเล่นสนามสำหรับนักเรียน
ประถมต้น

ปี พ.ศ. 2519

1. ตึกห้า สร้างขึ้นหลังตึกสอง โดยเชื่อมติดกับตึกสาม ประกอบด้วยห้องเรียน 5 ห้อง ห้องสมุด 1 ห้อง ห้องโสตทัศนศึกษา 1 ห้อง ห้องแนะแนว 1 ห้อง ห้องบันทึกเสียง 1 ห้อง ชั้นล่างเป็นโรงฝึกงานและห้องเก็บเครื่องมือ ใช้งบประมาณ 2,160,000 บาท เริ่มเปิดใช้ในปีการศึกษา 2520

2. สร้างบ้านพักภารโรง 2 หลัง บริเวณหลังตึกหนึ่ง และหลังตึกห้า

ปี พ.ศ. 2520

1. ปรับปรุงสนามระหว่างตึกสองกับตึกห้า โดยจัด เป็นสวนและที่พักผ่อนของนักเรียน ใช้งบประมาณ 1,500 บาท
2. จัดสวนครัว บริเวณหลังตึกห้า โดยผู้กำกับลูกเสือช่วยจัดให้เพื่อใช้เป็นที่สอน เกี่ยวกับวิชาเกษตรของนักเรียนประถมต้น

ปี พ.ศ. 2521

1. ปรับปรุงบ้านพักภารโรง จำนวน 2 หลัง
2. ปรับปรุงสนามรอบตึก 4
3. ขยายโรงฝึกพลศึกษา และที่จอดรถ
4. สร้างเรือนเพาะชำหลังตึก 5

ปี พ.ศ. 2522

1. ปรับปรุงสนามเด็กเล่นหลังตึก 1
2. ปรับปรุงห้องโสตทัศนศึกษา
3. ปรับปรุงสนามหลังตึก 3
4. ปลุกต้นไม้ยืนต้น และไม้ประดับเพิ่มเติม

ปี พ.ศ. 2523

1. ปรับปรุงห้องน้ำ โดยทำให้มีแสงสว่างเพิ่มขึ้น
2. ปรับปรุงห้องเรียนให้มีแสงสว่างเพียงพอ
3. ซ่อมแซมโต๊ะ เก้าอี้
4. ทำรั้วบริเวณที่เรียนวิชาเกษตร
5. ถมดินบริเวณที่เรียนวิชาเกษตร

ปี พ.ศ. 2524

1. สร้างทางเดินระหว่างประตูทางเข้าตึก 1 และจากตึก 1 ไปตึก 3
2. สร้างม้านั่งยาวเพื่อใช้เป็นเอนกประสงค์
3. ซ่อมแซมโต๊ะเก้าอี้
4. ปรับปรุงท่อประปาใหม่รอบตึก 1 และตึก 3
5. ปูกระเบื้องยางตามห้องเรียนบางห้อง
6. ปรับปรุงแสงสว่างตามห้องเรียนต่าง ๆ
7. ทำชั้นวางหนังสือต่าง ๆ
8. ทำรางน้ำหน้าห้องน้ำ หลังตึก 1

ปี พ.ศ. 2525

1. ซ่อมโรงสังกะสี
2. ซ่อมแซมโต๊ะเก้าอี้
3. ทำที่ปัสสาวะชาย
4. ปูกระเบื้องตามห้องเรียนต่าง ๆ
5. ทำห้องสหกรณ์
6. ปรับปรุงแสงสว่างตามห้องเรียน
7. ปรับปรุงเรือนเพาะชำ และอ่างล้างเครื่องมือ

โรงเรียนสายน้ำทิพย์ มีปรัชญาของโรงเรียน คือ **ผู้รู้ดีเป็นผู้เจริญ** (สุวิชาโน

ห้องสมุดโรงเรียนสายน้ำทิพย์

ปัจจุบันนี้ห้องสมุดโรงเรียนสายน้ำทิพย์อยู่ที่ตึก 4 ชั้น 3 มีขนาด 2 ห้องเรียน
วัตถุประสงค์ของห้องสมุดโรงเรียนสายน้ำทิพย์ มีดังนี้

1. เป็นแหล่งบริการการศึกษาแก่นักเรียน
2. ให้ค้นคว้าหาความรู้ด้วยตนเอง
3. ให้มีนิสัยรักการอ่านและรู้จักเลือกหนังสืออ่าน
4. ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ .

ในปี พ.ศ. 2527 ขณะที่ผู้วิจัยได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง อิทธิพลของสภาพครอบครัว
ที่มีต่อการอ่านของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายน้ำทิพย์นั้น บรรณารักษ์ห้องสมุดโรงเรียน
ได้ปลดเกษียณและยังไม่มีบรรณารักษ์ใหม่ ในปี พ.ศ. 2528 ห้องสมุดโรงเรียนสายน้ำทิพย์
มีบรรณารักษ์คือ อาจารย์ปราณี อินทวิชะ ไม่มีผู้ช่วยบรรณารักษ์ แต่จะมีเด็กนักเรียนที่สมัครใจ
มาช่วยงานห้องสมุด เช่น ให้บริการยืมหนังสือ บริการรถเข็นหนังสือ เป็นต้น

หนังสือในห้องสมุดมีจำนวนทั้งหมดประมาณ 10,000 เล่ม มีหนังสือที่ไม่ใช่แบบเรียน
6,000-7,000 เล่ม หนังสือทุกเล่มจัดหมวดหมู่ระบบ D.C. มีผู้บัตรรายการขนาด 20 ลี้นชัก ไว้
ให้บริการ 1 ตู้ นอกจากนี้ยังมีสิ่งพิมพ์อื่น ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร จุลสาร และ
กฤตภาคไว้ให้บริการ ตลอดจนมีคู่มือการใช้ห้องสมุดแจกให้นักเรียนทราบถึงบริการของห้องสมุด

เวลาทำงานของห้องสมุด

วันจันทร์ - วันศุกร์ เวลา 7.30 น. - 16.30 น. เว้นวันหยุด

ราชการ

บริการของห้องสมุด

บริการยืมหนังสือ

1. ห้องสมุดให้ยืมหนังสือต่าง ๆ ยกเว้นหนังสืออ้างอิง หนังสือสำรอง

ของอาจารย์ และสิ่งพิมพ์อื่น ๆ เช่น หนังสือพิมพ์ วารสาร นิตยสาร จุลสาร กฤตภาค จะให้บริการอ่านภายในห้องสมุด

2. ยืมได้ครั้งละ 1 เล่ม เป็นเวลา 5 วัน
3. ถ้าต้องการใช้หนังสืออีก มายืมต่อได้อีก 2 วัน
4. ห้ามยืมหนังสือแทนผู้อื่น
5. ยืมหนังสือออกจากห้องสมุดได้ในเวลา 14.00 น.
6. หนังสือส่งเกินกำหนด ปรับวันละ 50 สตางค์

บริการตอบคำถาม

ถ้านักเรียนคนใดต้องการใช้บริการ ให้นักเรียนใช้กระดาษขนาด 3"x 5" เขียนคำถามไว้ แล้วบรรณารักษ์จะหาคำตอบให้ ดังตัวอย่างข้างล่างนี้

- ถาม
1. อยากทราบความหมายของแสงทอง จะค้นได้ที่ไหน ?
 2. จะค้นหาความรู้เกี่ยวกับ "เครื่องลายคราม" ได้จากไหน ?

- ตอบ
1. พจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน หน้า 931
 2. สารานุกรมไทยฉบับราชบัณฑิตยสถาน หน้า 3766-3796

ชื่อ ค.ช.ภาณุ นามสกุล ชัยนเรียน ชั้น ป.4/1

วิชา ภาษาไทย

บริการจัดนิทรรศการหนังสือใหม่

ห้องสมุดมีตู้นิทรรศการสำหรับจัดนิทรรศการหนังสือใหม่ที่ทางห้องสมุดได้ซื้อหรือได้รับจากผู้ปกครองของนักเรียน หรือจากอาจารย์ที่มอบให้แก่ห้องสมุด บรรณารักษ์จะจัดนิทรรศการหนังสือใหม่อยู่เสมอ ๆ ให้ดึงดูดความสนใจของเด็กนักเรียนอยู่เป็นประจำ

บริการรถเข็นหนังสือ

บรรณารักษ์ห้องสมุดจัดให้บริการรถเข็นหนังสือ โดยมีหนังสือต่าง ๆ เช่น หนังสืออ่านเล่น หนังสือการ์ตูน นวนิยาย หนังสือสำหรับเยาวชน หนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ ชื่อ "เสียงเด็ก" ซึ่งเป็นที่ชื่นชอบและเด็กนักเรียนชอบอ่านมาก บรรณารักษ์จัดหนังสือเหล่านี้ พร้อมทั้งรายชื่อหนังสือในบรรณรถเข็น แล้วเข็นไปตามห้องเรียน โดยมีรถเข็นระดับชั้นละ 1 คัน (ป.1 - ป.6) ฉะนั้นจึงมีรถเข็นทั้งหมด 6 คัน จะเข็นไปยังห้องเรียนห้องแรกของแต่ละระดับชั้นเรียน แล้วใช้เวลา 1 สัปดาห์ต่อหนึ่งห้องเรียน ให้นักเรียนภายในห้องนั้นได้อ่านหนังสือบรรณรถเข็นนั้น เมื่อครบสัปดาห์แล้วครูประจำชั้นจะเช็คว่าหนังสือว่ามีรายการต่าง ๆ ครบตามรายชื่อหนังสือที่บรรณารักษ์คิดไว้ที่รถเข็นหรือไม่ แล้วจะให้นักเรียนช่วยเข็นรถหนังสือนี้ให้แก่ห้องอื่นต่อไป จะทำจนครบหมดทุกระดับชั้นเรียนและทุกห้องเรียนแล้ว นักเรียนจะเข็นรถหนังสือกลับคืนให้แก่บรรณารักษ์ห้องสมุด ซึ่งจะเห็นได้ว่าบริการนี้จะช่วยส่งเสริมและปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็กได้เป็นอย่างดี

นอกจากบริการต่าง ๆ ที่กล่าวมาแล้วนั้น บรรณารักษ์ห้องสมุดยังได้จัดนิทรรศการเนื่องในวันที่สำคัญ ๆ ตามโอกาสต่าง ๆ เช่น จัดนิทรรศการวันสุนทรภู่ จัดนิทรรศการวันสัปดาห์ห้องสมุด แล้วจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กประกอบกับการจัดนิทรรศการ เช่น ขายหนังสือราคาถูก เล่านิทานให้เด็กฟัง เชิญนักวาดการ์ตูนมาบรรยายพร้อมทั้งวาดการ์ตูนให้นักเรียนดู ประกวดคำขวัญเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด ประกวดวาดภาพเกี่ยวกับการใช้ห้องสมุด ซึ่งการจัดกิจกรรมเหล่านี้ทางห้องสมุดได้เชิญครูที่สอนศิลปะมาช่วย โดยตั้งคณะกรรมการห้องสมุดขึ้น และยังได้จัดกิจกรรมร่วมกับหมวดภาษาไทย นอกจากนั้นการทำงานด้านห้องสมุดนั้น ได้จัดให้มีความร่วมมือช่วยงานกันระหว่างบรรณารักษ์โรงเรียนที่สังกัดสำนักงานประถมศึกษา กรุงเทพมหานคร มีทั้งหมด จำนวน 14 โรงเรียน โดยจัดประชุมวางแผนนโยบายที่จะจัดให้งานห้องสมุดดีขึ้น และมีการเวียนบรรณารักษ์มาช่วยกันในการซ่อมหนังสือให้ห้องสมุดโรงเรียนเดือนละครั้ง โดยจะผลัดเวียนกันไปตามโรงเรียนต่าง ๆ ในจำนวน 14 โรงเรียนนี้จนครบ

โครงการในอนาคตคือ ต้องการขยายเนื้อที่ของห้องสมุดให้กว้างขึ้น

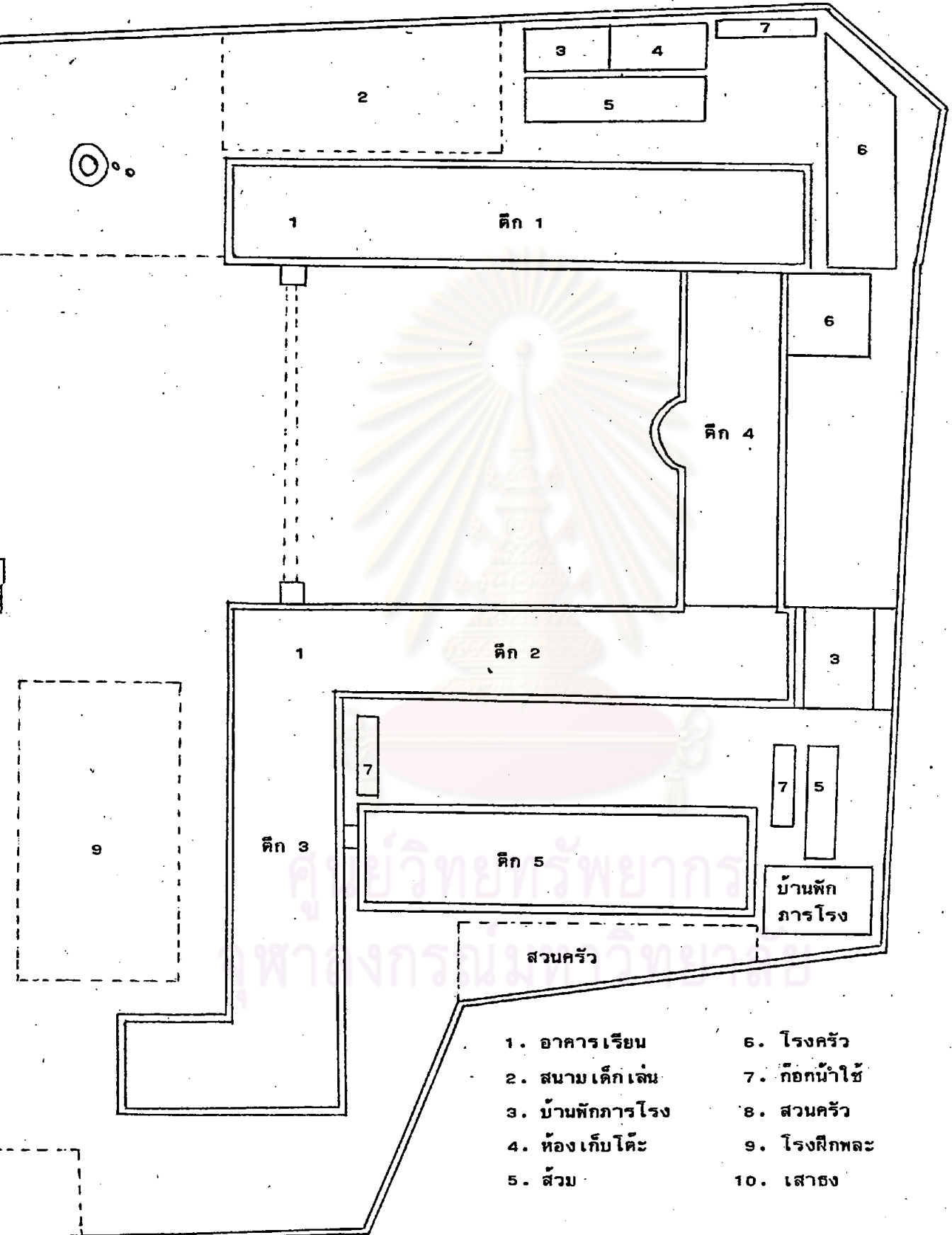

เพื่อให้เด็กนักเรียนได้เข้าใช้บริการของห้องสมุดอย่างสะดวกสบาย พร้อมทั้งจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านในด้านต่าง ๆ ให้แก่เด็กนักเรียนให้กว้างขวางยิ่งขึ้นต่อไป (ปราณี อินทรวีระ สัมภาษณ์)

“ห้องสมุด คือ การศึกษาตลอดชีวิต” เป็นคำขวัญของห้องสมุดโรงเรียนสาธิตน้ำทิพย์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

กิจกรรมส่งเสริมการอ่าน

กิจกรรมที่จัดขึ้น เพื่อส่งเสริมการอ่านสำหรับนักเรียนนั้น มีหลายวิธีการด้วยกัน และแต่ละวิธีมีความมุ่งหมาย เพื่อปลูกฝังนิสัยรักการอ่านให้แก่เด็ก ตลอดจน เพื่อพัฒนาความสนใจ และรสนิยมในการอ่านให้กว้างขวางขึ้น การอ่านเป็นสิ่งจำเป็นในชีวิตปัจจุบัน เด็กควรได้รับการส่งเสริมการอ่านตลอดจนได้อ่านสิ่งที่ตรงตามความต้องการของเขา บรรณารักษ์ห้องสมุด โรงเรียนควรจัด เตรียมหนังสือที่เด็กต้องการไว้ให้เด็ก เลือกอ่าน ผู้ปกครองและครูควรสนับสนุนการอ่านของเด็กด้วยเช่นกัน เพราะลำพังหนังสือแบบเรียนซึ่งมีเนื้อหาจำกัดย่อมไม่เพียงพอต่อความต้องการของเด็ก หนังสือประเภทต่าง ๆ ที่นอกเหนือจากตำราเรียน สามารถส่งเสริมให้ความรู้ได้ เช่น หนังสืออ่านประกอบ เป็นหนังสือที่สามารถส่งเสริมให้เด็กมีความพร้อม ความสนใจ และช่วยในการเรียนวิชาต่าง ๆ ให้แตกฉาน ลึกซึ้ง กว้างขวางออกไป นอกจากนั้นยังมีหนังสืออ่านประกอบ เป็นหนังสือประเภทอื่น ๆ เช่น นิทาน นวนิยาย สารคดี หรือ การ์ตูน ที่สามารถให้ความสนุกสนาน ตื่นเต้น และเพลิดเพลินแก่เด็กได้ อันจะทำให้เด็กสนใจ และอยากอ่านหนังสือ ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งที่จะก่อให้เกิดนิสัยรักการอ่านขึ้นแก่เด็กได้

ซิด เนย์ ดับบลิว ไทคท์ (Tiedt 1965 : 18-21) กล่าวว่าไว้ว่าการที่เด็กได้อ่านหนังสือเกี่ยวกับสัตว์ เทพนิยาย ขำขัน ลับสมอง มหัศจรรย์ และหนังสือภาพ นั้น ช่วยให้เด็กมีความคิดริเริ่มในการวาดภาพ และสามารถเขียนเรื่องสั้นและโคลงกลอนเกี่ยวกับภาพที่วาดนั้นได้ สเตอร์ แอล บันดี (Bundy 1975 : 774) มีความเห็นว่าเด็กปกติทุกคนจะเรียนการอ่านสองวิธี คือ พัฒนาทักษะการอ่านจากทางโรงเรียน ด้วยการใช่แบบเรียนและแบบฝึกหัด ซึ่งมีประโยชน์แก่ชีวิตจริงเพียงเล็กน้อย ในขณะที่เขาต้องการพัฒนาทักษะการอ่านในโลกภายนอกซึ่งเป็นชีวิตอันแท้จริง การอ่านในโลกภายนอก ได้แก่ การอ่านสิ่งพิมพ์ที่เกี่ยวข้องกับ ดนตรี โทรทัศน์ ภาพยนตร์ วิทยุ การแสดง และอื่น ๆ

จะเห็นได้ว่าการอ่านมีคุณค่าและความสำคัญต่อเด็กมาก ฉะนั้นเด็กควรจะได้รับ การแนะนำและการส่งเสริมการอ่านจากทั้งผู้ปกครอง ครูและบรรณารักษ์ ซึ่งการกระตุ้น หรือ

เราให้เด็กอยากอ่านหนังสือ เพื่อเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านหนังสือให้แก่เด็กนั้น มีกิจกรรม ส่งเสริมการอ่านหลายวิธีการด้วยกัน สำหรับกิจกรรมส่งเสริมการอ่านที่ผู้ปกครอง ครู และ บรรณาธิการสามารถจัดทำเพื่อส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็ก มีดังนี้ คือ

การเล่านิทาน (Story-telling)

การเล่านิทาน คือ ศิลปะอันเก่าแก่ที่มีมาช้านานแล้ว เริ่มมีมาพร้อมกับภาษาพูด การเล่านิทานเป็นศิลปะในการถ่ายทอดเรื่องราวต่าง ๆ ในอดีต และนิทานได้รับการเปลี่ยนแปลง จากผู้เล่าและผู้เขียน เมื่อได้มีการพิมพ์ใหม่ หรืออาจจะมีการดัดแปลงแก้ไข ให้นิทานของวัน ปัจจุบันนี้ เป็นนิทานคติชาวบ้านสำหรับวันในอนาคต (Wheeler 1971:714)

ฉวีลักษณ์ มุขะกาญจน (2526 : 1) ได้กล่าวถึงการเล่านิทานว่า การเล่า นิทานมีมาตั้งแต่สมัยโบราณ ซึ่งเป็นวิธีการถ่ายทอดวัฒนธรรม โดยใช้วิธีง่าย ๆ ได้ผลคุ้มค่า เพื่อถ่ายทอดประสบการณ์ ความคิด ปลูกฝังค่านิยม ข้อปฏิบัติ สร้างสัมพันธ์ภาพระหว่างผู้เล่า กับผู้ฟัง

แอลลิน กรีน (Greene 1976:718) กล่าวถึงการเล่านิทานว่า เป็นศิลปะ อย่างหนึ่งในการให้ความบันเทิงทางวรรณกรรม โดยการถ่ายทอดการใช้ถ้อยคำที่นำมาจาก หนังสือให้มีชีวิตชีวา

การเล่านิทานจึง เป็นศิลปะที่เก่าแก่ของมนุษย์ ที่พยายามถ่ายทอดเรื่องราว ต่าง ๆ ในอดีต หรือถ่ายทอดถ้อยคำที่ปรากฏอยู่ในหนังสือให้มีความน่าสนใจ มีเกร็ดความรู้ คติ หรือให้ความสนุกสนาน เพลิดเพลิน น่าติดตาม ซึ่งในปัจจุบันการเล่านิทานจะเป็นวิธี การหนึ่งที่กระตุ้นเด็กให้อยากอ่านหนังสือ เพื่อเป็นการปลูกฝังนิสัยรักการอ่านหนังสือให้แก่ เด็ก

การเล่านิทานมีมาตั้งแต่สมัยโบราณ นิทานที่นำมาเล่าในสมัยนั้นเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับการประสบความสำเร็จของมนุษย์ การต่อสู้กับธรรมชาติ ปรากฏการณ์ธรรมชาติ อภินิหาร ชัยชนะ หรือความสำเร็จที่เกิดจากความกล้าหาญ ต่อมาเมื่อนุษย์เรียนรู้เรื่องการเพาะปลูก การตั้งถิ่นฐาน การรวมกันเป็นกลุ่ม และเริ่มมีความเจริญขึ้นเรื่อย ๆ รู้จักศิลปะต่าง ๆ และรู้จักการผลิตสิ่งต่าง ๆ มีความสามารถของแต่ละคน เช่น รู้จักการทอผ้า เมล็ดพืช การเก็บเกี่ยว การนวดข้าว การไม่ข้าว จึงได้มีการเล่าสืบทอดต่อกันมา ทำให้เกิดมีนักเล่านิทาน เล่าเรื่องที่น่าจดจำและสามารถดึงดูดความสนใจของผู้ฟัง นิทานพื้นบ้าน (Folk tales) เป็นสิ่งที่สามารถอธิบายถึงความเป็นอยู่ในสมัยก่อน ความสัมพันธ์กับธรรมชาติ และการอยู่ร่วมกัน นิทานพื้นบ้านจะบอกถึงสิ่งที่ถูกและผิด วิธีการดำรงชีวิตและการตาย นิทานเหล่านี้ทำให้พวกเขาเป็นอันหนึ่งอันเดียวกัน และทำให้พวกเขาพอใจ (Wheeler 1971 : 716)

ในยุคกลาง (Middle Ages) การเล่านิทานเป็นศิลปะที่เฟื่องฟูมาก นักเล่านิทานได้เดินทางไปเล่านิทานตามประเทศต่าง ๆ สถานที่ต่าง ๆ ในขณะเดียวกันนักเล่านิทานก็ได้รวบรวมนิทาน เรื่องเล่า และ ข่าวสารจากประเทศต่าง ๆ ตลอดจนได้มีการแลกเปลี่ยนข่าวสารและนิทานในหมู่นักเล่านิทานด้วยกัน นิทานที่นำมาแลกเปลี่ยนนี้ได้ถูกนำไปเผยแพร่หรือเล่าต่อ ๆ กันไปในประเทศต่าง ๆ และบ่อยครั้งที่เนื้อเรื่องมีการเปลี่ยนแปลงเพื่อให้ผู้ฟังนิทานสนุกสนาน เพิ่มจินตนาการและให้เนื้อเรื่องมีความสละสลวย ต่อมาได้มีการรวบรวมจัดพิมพ์นิทานต่าง ๆ ขึ้น (Nesbitt 1974 : 434)

ในระหว่างทศวรรษ 1800-1810 สองพี่น้องตระกูลกริมม์ (Grimm Brothers) คือ Jacob Ludwig Carl Grimm และ Wilhelm Carl Grimm ได้รวบรวมนิทานพื้นบ้านจากชาวบ้านในประเทศเยอรมัน และได้พยายามรักษาภาษาเดิมของนิทานไว้ทั้งยังได้จัดพิมพ์นิทานที่เขาได้รวบรวมด้วย เทพนิยายของพี่น้องตระกูลกริมม์ ต่อมาได้กลายเป็นนิทานที่มีชื่อเสียงรู้จักแพร่หลายทั่วโลก

นักรวบรวมนิทานปร่ำปราชาวนอร์เวย์ 2 คน คือ Peter Christian Asbjornsen และ Jorgen E.Moe ได้เอาอย่างพี่น้องตระกูลกริมม์ โดยได้รวบรวมนิทานพื้นบ้านของนอร์เวย์ไว้สำหรับ เล่าสืบทอดกันมาให้เด็กฟัง

ในประเทศอังกฤษ โจเซฟ จาคอบส์ (Joseph Jacobs) ได้รวบรวมนิทานปร่ำปราของเกาะอังกฤษจากสิ่งพิมพ์ต่าง ๆ และนำมาดัดแปลงเป็นนิทานสำหรับเด็ก

ในช่วงทศวรรษ 1900-1910 การรวบรวมนิทานพื้นบ้าน ยังเป็นที่สนใจของคนจำนวนไม่น้อย ฮาโรลด์ คูแลนเดอร์ (Harold Courlander) นักเขียนชาวอเมริกันได้รวบรวมนิทานพื้นบ้านของอัฟริกา และหมู่เกาะอินเดียตะวันตก ผู้รวบรวมนิทานที่มีชื่อเสียงอีกคนหนึ่งชื่อ ริชาร์ด เชส (Richard Chase) ได้รวบรวมนิทานอเมริกันและอังกฤษ ซึ่ง เล่าสืบทอดกันมาโดยชาวบ้านที่อยู่ทางตอนใต้ เทือกเขาอัปปาลาเชีย (Appalachian Mountains)

ประมาณปี 1900 มารี เซดลอค (Marie Shedlock) ครูชาวอังกฤษที่มีความสามารถในการเล่านิทานของ ฮานซ คริสเตียน แอนเดอร์เซน และของพี่น้องตระกูลกริมม์ ได้เดินทางไปเล่านิทานให้บรรณารักษ์ และครูชาวอเมริกันฟัง การเดินทางไปเล่านิทานในอเมริกาของ มารี เซดลอค ได้กระตุ้นความสนใจในการเล่านิทานของครูและบรรณารักษ์ชาวอเมริกันอย่างมาก รุท ฮิลล์ (Ruth Hill) เล่าว่า "ประมาณต้นปี 1899 ได้มีการทดลองเล่านิทานในห้องสมุดคาร์เนกี (Carnegie Library) ในเมืองพิตต์สเบิร์ก (Pittsburgh) ผลปรากฏว่าประสบความสำเร็จอย่างยิ่งจนถึงกับได้จัดให้การเล่านิทาน เป็นกิจกรรมสำหรับเด็กประจำห้องสมุดคาร์เนกี ต่อมาห้องสมุดอื่น ๆ ก็ได้เอาอย่างห้องสมุดคาร์เนกี แต่แรงกระตุ้นอันสำคัญในการจัดให้มีกิจกรรมการเล่านิทานในห้องสมุดได้เริ่มขึ้นเมื่อ มารี เซดลอค ได้เดินทางไปเล่านิทานในสหรัฐอเมริกา" (ยุพิน เศษะมณี 2524 : 30-32)

การเล่านิทานโดยทั่วไปจะเป็นกิจกรรมที่ห้องสมุดโรงเรียน จัดบริการให้สำหรับเด็ก เพราะโดยธรรมชาติเด็กชอบฟังนิทาน การเล่านิทานจะเป็นวิธีการอันหนึ่งในการที่จะปลูกฝังให้เด็กมีนิสัยรักการอ่าน

นิทานที่เหมาะสมแก่การเล่านั้นควรมีลักษณะดังต่อไปนี้ (ย.ล.จ้อย นันทวิชรินทร์ 2523:93-95)

1. มีความเคลื่อนไหวอยู่ในเรื่อง โดยเฉพาะเรื่องที่จะเล่าให้เด็ก ๆ ฟังควร จะให้มีคำกริยา ซึ่งตอบคำถามว่าใครทำอะไร ได้มากที่สุด เด็กทุกคนอยากรู้ว่า เมื่อเกิดเรื่อง ขึ้นเช่นนี้แล้วจะเป็นอย่างไรต่อไปอีก ตัวสำคัญของเรื่อง พระเอก ผู้ร้ายทำอะไร ทำแล้วเป็น อย่างไร

2. มีเนื้อเรื่องเร้าใจ ทำให้เกิดความตื่นเต้น อยากรู้อะไรไปจนจบ การผูกเรื่อง ต้องให้แนบเนียน และมีเรื่องปลุกย่อยที่น่าออกนอกทางได้น้อยที่สุด เพราะผู้ฟังไม่มีโอกาสจะ- ตรวจสอดอีกว่าค้นเรื่องเดิมเป็นอย่างไร ควรเลือกนิทานที่จบในตัวของมันเอง ถ้าจะเลือก เอนิทานชุด ที่มีตัวละครเอกชุดเดียวกันไปกระทำเรื่องราวต่าง ๆ เช่น ศรีธนญชัย หรือ เจ้าเบ็ดไคนัลด์ กลาสีเรอ (ชินแบค) หรือเรื่องจากวรรณคดี เช่น รามเกียรติ์ อิเหนา พระ- อภัยมณี ก็ควรยกเรื่องและตอนแต่ละตอนที่จบลงในตัวเองแต่ละครั้งที่เล่า

3. พรรณนาโวหาร และภาพพจน์ มีส่วนชวนให้นิทานน่าฟัง แต่ต้องคำนึงถึง อายุของผู้ฟังด้วยเหมือนกัน เด็กเล็ก ๆ เข้าใจพรรณนาโวหารได้ยาก และไม่ควรมีความอดทน คอยฟังต่อจนตลอด ยิ่งถ้าหากสำนวนพรรณนาโวหารนั้นประกอบด้วยถ้อยคำที่เด็กไม่รู้จักแล้ว เด็กจะเกิดความเบื่อหน่าย

4. คำซ้ำ ข้อความซ้ำ ๆ และคล้องจองกัน เป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กคิดใจ เช่น นิทานเรื่อง "ยายกะตาปลูกถั่วปลูกงาให้หลานเผ้า" เรื่อง "ขนมแบ่งจี่" "ยายแกก่กลืนแมลงวัน" "หนูถูกแมวกัดทางขาด" "ยายแกก่กับเจ้าหนูคือ" กับเรื่องทำนอง "กระต่ายตื่นตูม" เป็นต้น เด็ก ๆ จะชอบ

5. ปฏิภาณไหวพริบของตัวละคร การสนทนาโต้ตอบ ซึ่งแสดงถึงสติปัญญา เฉียบแหลมของตัวละคร เช่น เรื่อง "ศรีธนญชัย" ซาดกเรื่อง พระมโหสถ" นิทานเกี่ยวกับ ผู้สอนศาสนาผู้หนึ่ง เรื่อง "เขื่อน้อยเจ้าปัญญา" ของญี่ปุ่น เรื่องเหล่านี้เล่าจบเฉพาะเรื่อง เฉพาะตอนแต่ละตอนก็พอ เด็กจะประทับใจในความสามารถของตัวละครเหล่านั้น

6. ความรู้สึกสะเทือนใจ เช่น รัก เกลียด โกรธ ซึ่งผู้แต่งนิทานเขียนไว้ ทำให้นิทานน่าสนใจยิ่งขึ้น คนที่ฟังนิทานก็เช่นเดียวกับคนอ่านหนังสือ ที่ไม่ชอบเรื่องเรียบ ๆ

จิต ๆ ไม่มีอะไร นิทานที่เล่าควรมีตอนที่ตื่นเต้น เศร้าโศกสลดแทรกลงไป เช่น นิทานไทย เรื่อง "ปลาบู่ทอง" "โสนน้อยเรือนงาม" หรือ "นกในดงเกล" ของแอนเดอร์สัน "เจ้าชายผู้มีความสุข" ของออสการ์ ไวลด์ เป็นต้น สองเรื่องหลังนี้ล้วนพรรณนาไพเราะมาก

7. เรื่องผี ควรเลือกเรื่องที่ไม่น่ากลัวเกินไป เพราะจะทำให้เด็กหวาดผวาวัวเสีย อาจเป็นเรื่องที่คนพบผีโดยไม่รู้สึกละไร และพูดคุยโต้ตอบกันได้ ผีที่กลัวผีด้วยกันเอง ผีน้อยที่น่ารักหลอกใครไม่มีใครกลัว เป็นต้น นิทานมีบางเรื่องถ้าผู้เล่าที่มีความสามารถ ค่อย ๆ สร้างบรรยากาศมาเรื่อย ๆ ก็สามารถทำให้ผู้ฟังตื่นเต้นได้โดยเรื่องไม่น่ากลัวนัก เช่น เรื่อง "คอยจนกว่ามาร์ตินจะมา" (Wait, Till Martin Comes) หรือเรื่อง "แขนทองคำ" เป็นต้น

8. เรื่องเกี่ยวกับ สัตว์เล็ก ๆ ที่ใช้ไหวพริบความสามารถเอาชนะสัตว์ใหญ่ที่เกรง หรือช่วยป้องกันตัวเองให้พ้นอันตราย โดยอาศัยเล่ห์เหลี่ยม ปฏิภาณ ความสามารถ และร่วมมือ ร่วมใจกันระหว่างเพื่อน ๆ เช่น เรื่อง สวิมมี่ (Swimmy) ของลีโอ ลิโอนนิ (Leo Lionni) ที่ปลาเล็กรวมกันว่ายน้ำให้เป็นรูปปลาใหญ่ออกเที่ยวชมทะเลกว้างใหญ่ โดยปราศจากอันตราย เช่น เรื่อง "บ๊อบเคียวตายเจ็ด" "แพะสามตัว" เรื่อง "ยักษ์คางยาน" และอื่น ๆ

9. นิทานสุภาพ และนิทานอีสป เลือกมาเล่าสั้น ๆ โดยไม่ต้องสรุป "นิทานเรื่องนี้สอนให้รู้ว่า...." ซึ่งกลายเป็นเทศนาสั่งสอนไป

10. เรื่องขบขัน เรื่องที่เกี่ยวกับความน่ารักของสัตว์ ความโง่ของคน ความโลภของคน เช่น เรื่อง เจ้าลิงจอร์จผู้ช่างอยากรู้อยากเห็นทุกสิ่งทุกอย่าง เรื่องเกี่ยวกับเจ้าหมีมี คนฉลาดแห่งเมืองโกนฮัม เรื่องเนยแข็งของสาวผู้ชอบสร้างวิมานในอากาศ เจ้าแมงกระพรุนคือ และอีกหลายเรื่อง

11. ตำนานนิทานพื้นเมือง นิทานที่กล่าวถึงที่มาหรือต้นกำเนิดของสิ่งต่าง ๆ นิทานอธิบายเหตุ เช่น ทำไมน้ำทะเลจึงเค็ม ทำไมเปิดจิ้งจอกก๊าบ ๆ และเรื่องพระราชาผู้ นิทานพื้นเมืองมีลักษณะที่ดำเนินเรื่องตรงไปตรงมา และรวดเร็ว ตัวละครมีความเคลื่อนไหวอยู่เสมอ ส่วนตำนานก็ได้แก่ เรื่องเล่าแสดงประวัติเรื่องใดเรื่องหนึ่ง เช่น เกี่ยวกับวีรบุรุษ เช่น ตำนานเกี่ยวกับพระเจ้าเมิงราย พระร่วง ขุนแสน เจ้าแม่ทัพเกษร ตำนานเกี่ยวกับสถานที่ เช่น อ่าวรำหิง เขาตาม่องล่าย วัดพนัญเชิง เป็นต้นยูลาสิ สโตนเบิร์ก รอส (Ross 1963:184) ผู้มีความเชี่ยวชาญด้านการศึกษาตำนานได้แนะนำว่า ตำนานหรือนิยายพื้นเมืองนั้น

นับว่าง่ายสำหรับนักเล่านิทานหัดใหม่ควรจะเลือก เพราะมีถ้อยคำสนทนานั้น ๆ คำเนินเรื่องรวดเร็ว มีความเคลื่อนไหวอยู่ตลอดเวลา ถ้าในขณะที่เลือกหา นิยายพื้นเมืองว่าจะเล่าเรื่องใดดี ให้ทดลองอ่านซ้ำ ๆ ออกเสียงด้วยยั้งดี เพื่อตนเองจะได้รู้ว่าจุดเด่น ๆ ที่ควรเน้นอยู่ที่ใด ควรเลือกนิยายพื้นเมืองที่ได้รับการเขียนขึ้นใหม่ หรือเล่าใหม่โดยผู้เขียนที่มีความสามารถ จะใช้ถ้อยคำภาษาในการเล่าเรื่องได้อย่างดี และควรรวมนิยายพื้นเมืองของนานาประเทศไว้ในข่ายพิจารณาคัดเลือกด้วย เด็ก 7-10 ขวบ ชอบนิยายประเภทนี้มาก ซึ่งได้แก่เรื่องแจ๊คกับต้นถั่ว เลือใหม่ของพระราชินี เจ้าหญิงนิทรา เจ้าหญิงกับ เมล็ดถั่ว และนิยายเรื่องเกี่ยวกับนางฟ้า เทวดาต่าง ๆ สามารถนำมาใช้เล่าได้ดีให้เด็กกลุ่มนี้ฟัง

12. เทพนิยาย และนิทานปกรณัม ทั้งเทพนิยายกรีก เทพนิยายนานาชาติแถบสวีเดน เดนมาร์ก ฟินแลนด์ นิทานเวตาลของอินเดีย มีเรื่องราวตื่นเต้นเร้าใจ ผจญภัย เด็กวัย 10 มีขึ้นไป นอกจากยังคงชอบนิทานพื้นเมืองแล้ว ยังชอบเทพนิยายเหล่านี้มาก โดยเฉพาะเกี่ยวกับตัวละครเด่น ๆ ที่รู้จักกันดี เช่น เซอร์คิวลิส เจสันและขนแกะทองคำ เรื่องของกามเทพกับไซซี เรื่องเกี่ยวกับขมเทพ สุรียเทพ เป็นต้น

นิทานที่ไม่ควรเลือกมาเล่า ได้แก่ เรื่องที่มีการเทศนาสั่งสอนมากเกินไป เรื่องที่คำเนินเรื่องอืดอาด ยืดเยื้อยาวนาน มีรายละเอียดปลีกย่อยมาก เรื่องที่สยดสยองของขนข่าทำร้ายกัน เรื่องที่กล่าวถึงความทารุณที่เกิดขึ้นหรือก่อกวนกับสัตว์และเด็ก เรื่องที่มีเนื้อหาไม่เหมาะสมที่จะเล่าในที่ชุมนุมชน เพราะอาจทำให้เกิดความขยะแขยง เรื่องที่ไม่สุภาพ เช่น เรื่องศรีธนญชัยบางตอน

การเล่านิทานถือเป็นศิลปะอย่างหนึ่ง ผู้เล่าจะต้องมีเทคนิคและวิธีการเล่าว่าจะเล่าอย่างไร จึงจะให้ผู้ฟังเกิดมโนภาพคล้อยตามไปกับผู้เล่า ไม่ว่าจะเสียใจ ตีใจ สะเทือนใจหรือตื่นเต้น ตกใจ สิ่งเหล่านี้ขึ้นอยู่กับศิลปะในการเล่าของแต่ละบุคคลที่จะเล่าได้ดี เป็นที่ตีคอกคิดใจของผู้ฟัง

หลักการเล่านิทานที่ดี (ธาคาศึกดิ์ วชิรปริชาพงศ 2526:120-121) ควรปฏิบัติดังนี้

1. การเลือกเรื่อง จะต้องเลือกเห็นเรื่องที่จะเล่าเป็นอย่างดี คือควรเป็นเรื่องที่มีคุณค่าควรแก่การเล่า เป็นเรื่องที่สนุกสนานมีคติเตือนใจ เป็นเรื่องที่เหมาะสมกับความรู้ความสามารถของผู้ฟัง ไม่ซับซ้อนจนเกินไปและระยะเวลาที่จะใช้เล่า ต้องให้พอกเหมาะ กับระยะเวลา ความสนใจของเด็กแต่ละวัย
2. การเตรียมตัวก่อนเล่านิทาน สำหรับผู้ที่เริ่มหัดเล่านิทานใหม่ ๆ การเตรียมตัวเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญมาก ผู้เล่าจะต้องรู้จัก คำนึง ภัยกับเรื่องที่จะเล่าเสียก่อน เช่น อ่านเรื่องนั้นโดยตลอด แล้วพิจารณาว่าจะเล่าให้เหมือนกับฉบับเดิมทุกอย่างหรือจะเรียบเรียงคำพูดเสียใหม่ โดยไม่ให้เสียเค้าโครงเรื่องเดิม ควรรักษาส่วนดีไว้ด้วย จะตัดข้อความปลีกย่อยตอนใดทิ้งบ้าง แล้วเขียนสังเขปเรื่องเป็นข้อ ๆ เพื่อให้เรื่องดำเนินไปตามลำดับไม่สับสนและกันลึบบันทึบข้อความหรือสำนวนที่ดี ๆ ไว้ หากความรู้ที่เกี่ยวข้องกับเรื่องนั้น ๆ เพิ่มเติม เช่น ความรู้เกี่ยวกับตัวละคร ขนบธรรมเนียมประเพณี สภาพแวดล้อมอื่น ๆ จัดหาอุปกรณ์ต่าง ๆ ที่จะใช้ประกอบการเล่า เพื่อให้การเล่านิทานน่าสนใจและสนุกสนาน ควรหาอุปกรณ์ต่าง ๆ มาใช้ประกอบการเล่า เช่น ภาพประกอบหรือหุ่นประกอบ สำหรับผู้เล่าใหม่ก่อนจะเล่าจริง ควรจะทดลองเล่า เรื่องนั้นให้ขึ้นใจและแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ
3. วิธีการเล่า เริ่มด้วยการจัดผู้ฟังให้นั่งให้เรียบร้อยและผู้ฟังทุกคนเห็นผู้เล่าได้อย่างทั่วถึง ผู้เล่าจะต้องใช้เสียงให้ดังพอที่จะได้ยินทั่วถึงกัน ออกเสียงชัดเจน จังหวะการพูดให้พอเหมาะ ไม่เร็วหรือช้าจนเกินไป นำเสียงให้เหมาะกับตัวละครในเรื่อง อาจใช้ท่าทางประกอบบ้างให้พองามตามธรรมชาติ จะต้องทำใจให้สนุกไปตามเนื้อเรื่องด้วยจะได้ไม่ต้องฝืนใจ การเล่านิทานนั้นจึงจะออกรส เลือกเห็นถ้อยคำหรือสำนวนที่เหมาะสมกับระดับของผู้ฟัง ขณะเล่านิทานทำใจให้สบาย ๆ และมองที่ผู้ฟัง และควรคำนึงถึงระยะเวลาให้พอกเหมาะกับความสนใจของผู้ฟังด้วย

ในการเล่านิทานจะต้องเลือกวิธีการเล่า ให้เหมาะสมกับผู้ฟังตามอายุและความรู้ ซึ่งวิธีการเล่าอาจทำได้ดังต่อไปนี้ (กุลรัศม์ ภูมิมาศ 2521:55-56)

1. เล่าปากเปล่า โดยผู้เล่าทำท่าทาง หรือเสียงประกอบในการเล่าให้คล้ายกับตัวละครในเรื่อง เช่น เสียงคนแก่ เสียงเด็ก หรือเสียงสัตว์ เป็นต้น

2. เปิดหนังสือประกอบการเล่า โดยให้รูปภาพจากหนังสือนิทานเรื่องที่เล่าประกอบไปด้วย ภาพประกอบของหนังสือจะต้องชัดเจน และเป็นภาพสี

3. ใช้ภาพประกอบในการเล่า โดยผู้เล่านำภาพที่เกี่ยวข้องกับเรื่องที่จะเล่ามาวางไว้ต่อหน้าผู้ฟัง แล้วผู้เล่าก็เล่าเรื่องประกอบภาพนั้น หรือถ้าผู้เล่ามีฝีมือในการวาดภาพ อาจเล่าเรื่องไปพร้อม ๆ กับการวาดภาพประกอบไปด้วย ซึ่งจะเป็นการทำให้ผู้ฟังสนใจ หรืออาจจะเชิญคนที่วาดภาพเก่งมาช่วยวาดภาพในขณะที่ผู้เล่า เล่าเรื่องก็ได้

เมื่อเล่านิทานแต่ละเรื่อง ผู้เล่าจะต้องแสดงหนังสือที่นำมาเล่าให้ผู้ฟังดูด้วย เพื่อให้ผู้ฟังจะได้ไปหาอ่านเพิ่มเติม

การเล่าเรื่องหนังสือ (Book Talks)

การเล่าเรื่องหนังสือ คือ การนำหนังสือที่ได้คัดเลือกแล้วเป็นอย่างดี ซึ่งอาจจะเลือกเสนอเป็นเฉพาะตอน แล้วให้รายชื่อหนังสือที่สัมพันธ์กับเรื่องนี้ หรือจะเลือกหนังสือหลาย ๆ เล่มที่คาดว่าอยู่ในความสนใจของผู้ฟัง แล้วเล่าแต่เพียงสั้น ๆ พอเร้าความสนใจ ซึ่งอาจจะเริ่มต้นด้วยการเล่าถึงผู้แต่ง ผู้เขียนภาพ หรือเล่าเรื่อง ก็แล้วแต่ความเหมาะสม (ดักลาส 2508:11) การเล่าเรื่องหนังสือ เป็นการแนะนำหนังสือโดย การพูดให้ผู้ฟังเกิดความสนใจ และเล่าเรื่องโดยย่อของหนังสือ เน้นตอนสำคัญ ๆ เพื่อกระตุ้นความสนใจให้ผู้ฟังไปอ่านหนังสือนั้น ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งเป็นวิธีการส่งเสริมการอ่านหนังสือวิธีหนึ่ง

โจนี โบคาร์ท (Bodart 1979:273-274) บรรณารักษ์แห่ง Stanislaus Country Free Library ได้กล่าวว่า การเล่าเรื่องหนังสือสามารถทำได้ทั้งแบบเป็นทางการ และไม่เป็นการทางการและสามารถเล่าให้กลุ่มบุคคลหรือเฉพาะแต่ละคน การเล่าเรื่องหนังสือคือ การที่พูดชักชวนให้ผู้ฟังอ่านหนังสือเล่มที่ได้นำมาเล่าหรือแนะนำ สาเหตุที่ต้องมีการเล่าเรื่องหนังสือก็เพราะว่าการอ่าน ทำให้เกิดความสุขสนทนและน่าสนใจ การเล่าเรื่องหนังสือนั้นผู้เล่าสามารถที่จะเล่าให้เพื่อนฟังถึงหนังสือที่เพิ่งอ่านมาว่าน่าสนใจอย่างไร หรือเล่าให้ผู้ฟังได้

รู้ว่า ทำไมผู้เล่าจึง เสนอหนังสือเล่มที่ผู้เล่ากำลังพูดถึงให้ผู้ฟังได้รู้ อะไรที่ประทับใจหรือส่วนใด ที่สำคัญของหนังสือที่ทำให้ผู้เล่าประทับใจ และได้อ่านหนังสือเล่มนี้จนวางไม่ลง การชี้แนะในส่วนที่ดีส่วนที่สำคัญนี้จะทำให้ผู้ฟัง เกิดความสนใจ และติดตามอ่านหนังสือเล่มนั้น ๆ

วัตถุประสงค์ของการเล่าเรื่องหนังสือคือ เพื่อจูงใจให้สนใจในหนังสือ เพื่อจูงใจให้รู้จักหนังสือและนักเขียนและให้รู้จักการอ่านหนังสือที่ดีและน่าสนใจ

บรรณารักษ์สามารถส่งเสริมการอ่านหนังสือและการใช้ห้องสมุดวิธีหนึ่งด้วยการเล่าเรื่องหนังสือ เพื่อแนะนำหนังสือที่ดี น่าสนใจ และนำอ่านแก่ผู้ใช้บริการ เพื่อสร้างนิสัยรักการอ่านให้เกิดขึ้นแก่ผู้ใช้บริการ เพื่อให้รู้จักหนังสือประเภทต่าง ๆ และนักเขียนที่มีชื่อเสียง

ดังนั้นการเล่าเรื่องหนังสือ จึง เป็นการส่งเสริมการอ่านที่สามารถเล่าหรือพูดคุยกันแบบตัวต่อตัว ตลอดจนถึงการเล่าอย่างเป็นทางการในห้องเรียน หรือในห้องสมุดโรงเรียน หรือในห้องสมุดอื่น ๆ ขนาดของกลุ่มผู้ฟัง อาจจะมีเพียงคนเดียว หรืออาจจะเป็นกลุ่มใหญ่ และในการเล่าเรื่องทุกครั้งผู้เล่าจะต้องนำหนังสือเล่มที่เล่ามาแสดงให้ดูด้วย เพื่อให้ผู้ฟังได้เห็นและติดตามอ่านด้วยตนเองได้

ลำดับขั้นในการดำเนินการเล่าเรื่องหนังสือ (กุลรัสมิ์ ภูมิมาศ 2521: 48-49) มีดังนี้

1. เลือกหนังสือให้เหมาะสมกับความสนใจ ความต้องการ วัย ทักษะความรู้และความสามารถในการอ่านของผู้ฟัง

2. เมื่อเลือกหนังสือเล่มที่จะเล่าได้แล้ว ผู้เล่าจะต้องอ่านหนังสือเล่มนั้นโดยตลอด เพื่อให้ทราบจุดที่สำคัญของหนังสือเล่มนั้น ๆ ตอนใดที่น่าสนใจ ตอนใดที่จะต้องเน้นให้ผู้ฟังได้จดจำไว้ จดบันทึกไว้เป็นตอน ๆ

3. จัดเรียงลำดับเรื่องราวของหนังสือ ที่จะเล่าให้ต่อเนื่องกัน เรียงลำดับความสำคัญของตอนต่าง ๆ อย่าให้สับสนและซ้ำซาก

4. กำหนดเวลาการเล่าให้เหมาะสมกับผู้ฟัง เช่น เด็กประมาณ 30-45 นาที ผู้ใหญ่ประมาณ 45-60 นาที

5. วิธีการเล่า เสนอเรื่องตามลำดับเรื่องราวที่เตรียมไว้ โดยผู้เล่าจะต้องเล่าด้วยเสียงที่ชัดเจน ฉะฉาน ก่อให้เกิดความน่าเชื่อถือ เน้นตอนที่สำคัญ ๆ และทิ้งท้ายเอาไว้ โดยเล่าไม่จบ เพื่อเร้าความสนใจ ผู้ฟังให้ไปหาหนังสืออ่านด้วยตนเอง

6. เล่าให้จบภายในเวลาที่กำหนดไว้ อย่าให้เกินเวลา เพราะบางครั้งจะทำให้ผู้ฟังรู้สึกเบื่อ โดยที่เมื่อถึงตอนสำคัญก็ขมวดปมไว้เพื่อให้ผู้ฟังเกิดความสนใจ กระคือหรือวันที่จะไปอ่านต่อเองให้จบ

การเล่าเรื่องหนังสือนั้นอาจจะแบ่งวิธีการเล่าได้เป็น 3 ประการ (Bodart 1979:275) คือ

1. เลือกหนังสือที่น่าสนใจหรือมีที่มุก หนังสือทุกเล่มอาจจะไม่มีความสัมพันธ์กันเลย ในขณะที่เล่าเรื่องหนังสือแต่ละเล่ม ผู้เล่าจะยกหนังสือให้ผู้ฟังได้เห็นรูปร่างลักษณะของหนังสือนั้น และจากการที่ผู้เล่าได้ทำความรู้จักหนังสือเล่มนั้น ๆ มาแล้ว ผู้เล่าจะสามารถแนะนำแก่ผู้ฟังได้ว่าหนังสือเล่มไหนเหมาะกับผู้ที่มึ่ประสบการณ์และความสนใจอย่างไร เพื่อที่ผู้ฟังแต่ละคนจะสามารถเลือกหนังสือได้ตรงกับความสนใจและความต้องการของตน หรือให้แนวคิดแก่ผู้ฟังเพื่อนำไปใช้ในการเลือกหนังสืออ่านด้วยตนเองต่อไป

2. เป็นประเภทที่มีการเลือกสรรหนังสือที่มีแก่นเรื่องเหมือนกัน แต่การเล่าเรื่องหนังสือจะกล่าวถึงรายละเอียดที่แตกต่างของแต่ละเล่มออกไป ซึ่งจากแก่นของเรื่องเหมือนกันนี้อาจจะแนะนำหนังสือได้ครั้งละตั้งแต่ 3-4 เล่มไปจนถึง 10 เล่ม ก็สามารถทำได้

3. เป็นประเภทที่เหมาะสมสำหรับการเล่าเรื่องหนังสือที่มีระยะเวลาสั้น โดยพูดถึงหนังสือเล่มหนึ่งอย่างละเอียด และพูดถึงหนังสือเล่มอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องหรือสัมพันธ์กันอย่างสั้น ๆ ซึ่งอาจจะเป็นหนังสือแก่นของเรื่องเหมือนกัน หรือ เค้าโครงเรื่องคล้ายกัน

นอกจากนี้การเล่าเรื่องหนังสือนั้น ผู้เล่าควรระวังหลีกเลี่ยงหลัก 2 ประการ คือ ไม่เล่าเรื่องหนังสือที่ผู้เล่าเองไม่เคยอ่านและจะต้องไม่เล่าเรื่องจนถึงตอนจบของเรื่อง เพราะ

จะทำให้ผู้ฟังไม่สนใจอ่านหนังสือเล่มนั้นอีกต่อไป ถ้าได้รู้เรื่องตลอดแล้ว

สำหรับวิธีการที่จะวัดผลการเล่าเรื่องหนังสือนั้น สามารถทำได้โดยการวัดผลจากอัตราการยืมหนังสือภายหลังจากการเล่าเรื่องหนังสือในแต่ละครั้ง .ในปี พ.ศ. 2525 มัลลิกา เอี่ยมละออ (2525:ง-จ) ได้ทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง "ผลการเล่าเรื่องหนังสือต่ออัตราการยืมหนังสือในห้องสมุดโรงเรียนของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ในโรงเรียนอนุบาลสามเสน" ประชากรที่ใช้ในการทดลองวิจัยครั้งนี้คือนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ของโรงเรียนอนุบาลสามเสน จำนวน 4 ห้องเรียน โดยแบ่งออกเป็น 2 กลุ่ม คือ กลุ่มทดลอง 2 ห้องเรียน จำนวน 39 คน และกลุ่มควบคุม 2 ห้องเรียน จำนวน 92 คน หนังสือที่ใช้ในการทดลองครั้งนี้มีทั้งสิ้น 20 รายชื่อ ข้อมูลที่ใช้ในการวิจัยคืออัตราการยืมหนังสือของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม เป็นระยะเวลา 1 เดือน ก่อนและภายหลังการทดลองเล่าเรื่องหนังสือ

ในการทดลองครั้งนี้ ทำการทดลองเล่าเรื่องหนังสือ 20 รายชื่อที่กำหนดให้กลุ่มทดลองฟัง ส่วนกลุ่มควบคุมไม่มีการจัดกิจกรรมใด ๆ ทั้งสิ้น

ผลการวิจัยพบว่า ก่อนการทดลองกลุ่มทดลองมีอัตราการยืม 22 ครั้ง กลุ่มควบคุมมีอัตราการยืม 21 ครั้ง แต่ภายหลังการทดลองปรากฏว่าอัตราการยืมหนังสือของกลุ่มทดลองเพิ่มขึ้นเป็น 189 ครั้ง ส่วนกลุ่มควบคุมมีอัตราการยืม 24 ครั้ง เมื่อนำผลมาเปรียบเทียบค่าเฉลี่ยความแตกต่างของการยืมหนังสือของกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมในระหว่างช่วงเวลา ก่อนการทดลอง และภายหลังการทดลอง ปรากฏว่ากลุ่มทดลองมีความแตกต่างของการยืมหนังสือระหว่างเวลา ก่อนการทดลองและภายหลังการทดลองที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99 ส่วนกลุ่มควบคุมไม่มีความแตกต่างของการยืมหนังสือระหว่างช่วงเวลา ก่อนการทดลองและหลังการทดลองที่ระดับความเชื่อมั่น ร้อยละ 99 ซึ่งจะเห็นได้ว่า การเล่าเรื่องหนังสือให้เด็กฟังนั้น จะมีผลต่อการอ่านหรือการยืมหนังสือของเด็ก

การวิจารณ์หนังสือ (Book Review)

การวิจารณ์หนังสือ คือ การพิจารณาหนังสือแต่ละเล่มอย่างละเอียดถึงลักษณะ รูปเล่ม เนื้อเรื่อง และการเขียน เพื่อหาข้อดีและข้อบกพร่อง แล้วชี้ให้ผู้อ่านได้เห็นคุณค่าของหนังสือเล่มนั้น ๆ ว่าดีหรือไม่ดีอย่างไร (ธาดาศักดิ์ วชิรปรีชาพงษ์ 2525 : 108)

คุณค่าของการวิจารณ์หนังสือขึ้นอยู่กับความรู้และความสามารถของผู้วิจารณ์และความซื่อตรงของผู้วิจารณ์ในการตัดสินวิจารณ์หนังสือ ผู้วิจารณ์ควรมีความรู้เกี่ยวกับเนื้อหาของหนังสือในสาขาที่ได้นำมาวิจารณ์นั้นอย่างกว้างขวาง มีความสามารถในการวิเคราะห์ลักษณะการเขียน และการวิจารณ์ที่มีมาตรฐาน

การดำเนินการวิจารณ์หนังสือ หลังจากที่ได้ให้รายละเอียดทางบรรณานุกรม คือ ชื่อเรื่อง ชื่อผู้แต่ง สำนักพิมพ์ ปีที่พิมพ์ และ ราคาของหนังสือแล้ว ผู้วิจารณ์ควรจะบอกว่าคุณค่าของหนังสือเล่มนั้นมีเนื้อหาอย่างไร และทำไมผู้วิจารณ์จึงเชื่อว่ามีคุณค่าหรือไม่มีคุณค่าในการอ่าน ผู้วิจารณ์ควรบรรยายได้ว่ามีส่วนคืออะไร มีข้อบกพร่องอย่างไร และเสนอได้ว่าทำอย่างไร ผู้เขียนจึงจะประสบความสำเร็จกับงานเขียนของเขา สำหรับหนังสือพิมพ์หรือวารสารที่มีการจัดพิมพ์เพียงเล็กน้อยมีกิจการที่ไม่ใหญ่ จะมีผู้ที่ทำหน้าที่วิจารณ์หนังสืออยู่เพียงคนหรือสองคน ในกรณีที่มีกิจการใหญ่จะมีบรรณาธิการทำงานเต็มเวลาและมีผู้เชี่ยวชาญเฉพาะด้านต่าง ๆ ทำการวิจารณ์หนังสือ เช่น The New York Times Book Review สามารถวิจารณ์หนังสือที่จัดพิมพ์ขึ้นในสหรัฐอเมริกาในแต่ละปีได้ถึง 15,000 เล่ม สำนักพิมพ์หลาย ๆ สำนักพิมพ์ได้ทำการวิจารณ์หนังสือหรือทำรายชื่อหนังสือที่น่าสนใจในสาขาต่าง ๆ โดยเฉพาะสำนักพิมพ์ใหญ่ ๆ จะมีผู้วิจารณ์ที่มีความสามารถและมีความชำนาญในการวิจารณ์หนังสือสาขาต่าง ๆ ให้ผู้อ่านได้ทราบเนื้อหาของหนังสือที่สำนักพิมพ์ผลิตจำหน่าย (Bradley 1971 : 224)

การเขียนบทวิจารณ์หนังสือในนิตยสารหรือหนังสือพิมพ์นั้น เป็นก่ารประกาศให้รู้ว่าผู้แต่งได้เขียนหนังสืออะไรบ้าง การวิจารณ์หนังสือที่ดีและน่าเชื่อถือควรจะแนะนำถึงคุณค่าและข้อดี ข้อเสียของหนังสือเล่มนั้น ๆ และมีชื่อผู้วิจารณ์กำกับ มีบทวิจารณ์หนังสือของต่างประเทศ

ที่เชื่อถือได้เป็นจำนวนมากที่พิมพ์เป็นรายปีในนิตยสารและหนังสือพิมพ์ เช่น Book Review Digest ซึ่งมีรายชื่อหนังสือที่น่าสนใจพร้อมบทวิจารณ์ รายชื่อและรายการหนังสือ (lists and catalogs) เหล่านี้สามารถหาอ่านได้ในโรงเรียนและห้องสมุดประชาชน สำหรับรายละเอียดต่าง ๆ ที่อยู่บนปกหนังสือนั้น มิใช่การวิจารณ์หนังสือแต่เป็นเพียงการโฆษณา ที่ให้ข้อมูลบางอย่างแก่ผู้อ่าน แต่ไม่ได้ให้ความคิดเห็น เกี่ยวกับหนังสือว่าเป็นหนังสือที่มีคุณค่าเหมาะแก่การซื้ออ่านหรือไม่

สำหรับการวิจารณ์หนังสือของไทยนั้น มีอยู่ในวารสารต่าง ๆ เช่น ถนนหนังสือ โลกหนังสือ เป็นนิตยสารรายเดือน ที่นอกจากให้บทวิจารณ์หนังสือใหม่ ๆ ที่ชี้แนะข้อดีและข้อบกพร่องของหนังสืออย่างชัดเจน อันเป็นประโยชน์ในการเลือกซื้อแล้ว ยังเสนอข่าวความเคลื่อนไหวในด้านวงการหนังสือทั้งในประเทศและต่างประเทศ ตลอดจนแนะนำนักเขียนและผลงานอันควรค่าแก่การศึกษาอีกด้วย สยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์ เป็นวารสารรายมีกซ์ บทวิจารณ์หนังสือในสยามรัฐสัปดาห์วิจารณ์เขียนโดยนักวิจารณ์หนังสืออาชีพ ทำให้บทวิจารณ์หนังสือน่าสนใจ และเป็นแนวทางในการเลือกซื้อได้เป็นอย่างดี เนื่องจากผู้วิจารณ์จะชี้ให้เห็นทั้งข้อดีและข้อบกพร่องของหนังสืออย่างละเอียด พร้อมทั้งยกตัวอย่างให้เห็นอย่างชัดเจน แต่ละฉบับมีบทวิจารณ์หนังสือเพียงเล่มเดียวและมีชื่อผู้วิจารณ์กำกับไว้ด้วย นอกจากนี้ยังมีคอลัมน์ข่าวหนังสือที่ทำให้ผู้อ่านที่สนใจได้ติดตามหนังสือใหม่ ๆ อยู่เสมอ (ประยงค์ ทัศนกิจจำรูญ 2524 : 49)

การวิจารณ์หนังสือสำหรับเด็ก เป็นการเขียนสำหรับผู้อ่านกลุ่มน้อยในนิตยสารทั่ว ๆ ไป การวิจารณ์หนังสือสำหรับเด็กอาจจะทำขึ้นภายในชั้นเรียนได้ เช่น การเขียนวิจารณ์หนังสือลงบนบัตรซึ่งมีจุดประสงค์เพียงบอกชื่อผู้แต่ง ชื่อเรื่อง สำนักพิมพ์ และข้อมูลเกี่ยวกับหนังสือ ตลอดจนแสดงความคิดเห็นของผู้วิจารณ์อย่างง่าย ๆ ว่าชอบหรือไม่ชอบหนังสือเล่มนั้น ๆ

ข้อแนะนำบางประการในการเขียนบทวิจารณ์หนังสือคือ

1. นำหรือจับใจความที่สำคัญของหนังสือมาวิจารณ์ พร้อมทั้งแสดงความคิดเห็นของคนที่มีต่อหนังสือที่นำมาวิจารณ์

2. นำส่วนที่คุ้นเคยที่สุดของหนังสือมาเขียนพรรณนาในการวิจารณ์หนังสือ ซึ่งจะดึงดูดความสนใจของผู้อ่าน ให้ติดตามหาหนังสือที่อ่านต่อไป

3. เขียนบทวิจารณ์หนังสือโดยเขียนบรรยายเกี่ยวกับความคิดเห็นและการอธิบายส่วนที่สำคัญของลักษณะหนังสือที่ผู้แต่งใช้ในการเขียนหนังสือ ซึ่งทำให้ผู้อ่านสามารถเข้าใจเค้าโครงเนื้อหาของหนังสือได้ เพื่อผู้อ่านสามารถติดตามอ่านหนังสือที่ตรงกับความต้องการได้

4. การเขียนโดยใช้แนวความคิดจากหนังสือที่มีลักษณะเดียวกันจากเล่มหนึ่งนำไปใช้ในการเขียนอีกเล่มหนึ่ง

5. การนำจดหมายที่ได้รับจากเด็ก ๆ ที่เขียนถึงความสนุกสนาน เพลิดเพลินที่ได้รับจากการอ่านหนังสือ แล้วเขียนให้ผู้แต่งได้ทราบ ในการเขียนวิจารณ์หนังสือจึงสามารถนำเนื้อหาสาระจากจดหมายที่ได้รับจากเด็ก ๆ หรือผู้อ่าน มาเขียนเป็นบทวิจารณ์หนังสือได้ (Wasson 1974 : 317)

ลักษณะการวิจารณ์หนังสือที่ดี

บทวิจารณ์หนังสือที่ดี ควรมีลักษณะดังนี้

1. มีแบบแผนในการเขียนดี ควรจะแสดงความคิดเห็นออกมาอย่างง่าย ๆ และมีประสิทธิภาพ ไม่ว่าจะใช้วิธีการในการเขียนอย่างไร

2. เป็นการวิจารณ์ที่เชื่อถือได้ ควรจะวิจารณ์โดยผู้ที่ได้อ่านหนังสือที่จริง ๆ และมีความรู้ในสาขาที่วิจารณ์

3. มีการวิเคราะห์เปรียบเทียบอย่างสุขุมรอบคอบกับหนังสือเล่มอื่นในสาขาเดียวกัน หรือหนังสือที่มีลักษณะ เช่น เดียวกัน

4. มีการรวบรวมสรุปอย่างกว้าง ๆ ควรครอบคลุมทุก ๆ จุดที่นับว่าเป็นหลักสำคัญในการประเมินคุณค่าหนังสือ เช่น ความน่าเชื่อถือ ขอบเขต แบบของการเขียน คุณค่า

หนังสือ เช่น ความน่าเชื่อถือ ขอบเขต แบบของการเขียน คุณค่าทางวรรณกรรม และรูปเล่ม เป็นต้น

5. มีการตัดสินอย่างเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ ไม่ควรมีความลำเอียงใด ๆ เข้าไปมีส่วนในการตัดสินคุณค่าของหนังสือ

คุณสมบัติของนักวิจารณ์ที่ดี

นักวิจารณ์ที่ดีควรมีคุณสมบัติดังนี้

1. ต้องมีความรอบรู้เกี่ยวกับวรรณกรรมที่จะวิจารณ์อย่างดี เช่น ลักษณะการแต่งที่ดี หลักการใช้ภาษา วัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม ประเพณี ประวัติศาสตร์ เป็นต้น
2. จะต้องมีความยุติธรรม ปราศจากอคติใด ๆ เพราะผู้วิจารณ์ต้องวางตัวเป็นกลาง อันจะทำให้การวิจารณ์เป็นการดีเพื่อก่อ ไม่ใช่เพื่อทำลาย แต่เป็นไปในทางสร้างสรรค์
3. มีความเข้าใจ เห็นใจต่อเพื่อนมนุษย์ คือเรื่องราว และเหตุการณ์ต่าง ๆ เป็นอย่างดี
4. จะต้องมียึดมั่นในสิ่งใดสิ่งหนึ่งมากเกินไป ควรยอมรับความเปลี่ยนแปลงใหม่ ๆ ที่มีเหตุผลอันสมควร
5. ควรใช้ภาษาหรือถ้อยคำที่สุภาพ เรียบร้อย และไม่ควรรีบตัดสินผู้ประพันธ์ไปในทางที่จะก่อให้เกิดความเสียหาย (ธาดาศักดิ์ วชิรปรัชญาพจน์ 2525 : 108-109)

การวิจารณ์หนังสือแม้ว่าจะ เป็นงานที่ยาก แต่ประสบการณ์ที่ได้จากการเตรียมวิจารณ์หนังสือนั้น ไม่ว่าจะ เป็นการวิจารณ์ด้วยวาจาหรือการเขียน เป็นสิ่งที่มีคุณค่าเพราะทำให้ผู้วิจารณ์มีโอกาสใช้เนื้อหาของหนังสือที่วิจารณ์นั้น ฝึกในการพูดหรือการเขียนและแสดง

ความคิดเห็น นอกจากนี้ประสบการณ์จากการอ่านหรือการฟังนั้นจะทำให้ผู้วิจารณ์สามารถที่จะแนะนำหนังสือต่าง ๆ ได้และนิสัยในการอ่านและการรักการอ่านนั้นจะช่วยให้นักเรียนมีความรู้เรื่องราวที่จะสนทนากันและทำให้นักเรียน เป็นบุคคลที่น่าสนใจมากขึ้น ตลอดจนมีชีวิตที่สนุกสนานมากยิ่งขึ้น (Wasson 1974 : 317)

การจัดนิทรรศการหนังสือ (Display)

การจัดนิทรรศการหนังสือ คือ การนำหนังสือมาแสดงเพื่อให้หนังสือดึงดูดความสนใจหรือเป็นที่สนใจ ซึ่งการจัดนิทรรศการหนังสือสามารถจัดแสดงตามสถานที่อื่นได้นอกเหนือจากห้องสมุด สำหรับบรรณารักษ์ห้องสมุดเด็กควรจัดนิทรรศการอย่างสม่ำเสมอ อันเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่จะส่งเสริมนิสัยรักการอ่าน การใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ ตลอดจนส่งเสริมให้เด็กเข้าใช้ห้องสมุด (Ray 1979 : 95)

จีนิวา แชนนา พิลกริม (Pilgrim and McAllister 1968 : 196) ได้กล่าวว่าการจัดนิทรรศการหนังสือ เป็นวิธีการหนึ่งซึ่งช่วยให้เด็กได้พบว่ามีหนังสืออะไรที่ตรงกับ ความสนใจของเขา ซึ่งได้จัดแสดงไว้ในห้องสมุดหรือในห้องเรียน

การจัดนิทรรศการในห้องสมุดนั้น เพื่อชักจูงให้ผู้ใช้สนใจในการอ่านหนังสือในห้องสมุดเพิ่มมากขึ้น ฉะนั้นบรรณารักษ์ควรจัดตามความสนใจของเด็กหรือตามสภาพในห้องถิ่น เช่น การจัดนิทรรศการแสดคมภ์ ธรรมชาติศึกษา หุ่น เรือและทะเล หรือ นิทรรศการเนื่องในโอกาสสำคัญของปี เช่น วันคริสต์มาส เทศกาลกีฬาต่าง ๆ บรรณารักษ์สำหรับเด็กจำเป็นต้องศึกษาถึงวันสำคัญตามโอกาสต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ต่อการจัดนิทรรศการ (Rice 1972:90)

การดำเนินการจัดนิทรรศการหนังสือนั้น สามารถทำได้หลายวิธีการ เช่น วิธีการนำเอาใบหุ้มปกหนังสือที่น่าสนใจมาติดที่กระดานป้ายของห้องสมุดหรือในห้องเรียนโดยจัดให้สวยงามดึงดูดความสนใจ หรือจัดนิทรรศการหนังสือที่มีเค้าโครงเรื่องที่มีความต่อเนื่องกัน แล้วเขียนข้อความที่น่าสนใจเร้าใจแก่ผู้พบเห็น หรือ เขียนข้อความที่จะใช้กัน เป็นพิเศษเพื่อดึงดูดความสนใจ

ของเด็ก การจัดนิทรรศการหนังสือควรที่จะต้องมีการเปลี่ยนแปลงอยู่เสมอเพื่อให้เด็กเกิด ความสนใจสามารถที่จะจัดนิทรรศการหนังสือในห้องเรียน โดยติดรายชื่อนหนังสือบนกระดานป้าย ในชั้นเรียนแล้วจัดเกมส์แข่งขันการสังเกตและจำชื่อนหนังสือ แล้วนำมาอภิปรายกันในห้องเรียน วิธีการนี้จะทำให้นักเรียนได้ความรู้ใหม่ ๆ เกี่ยวกับหนังสือเหล่านั้นอยู่เสมอ

การจัดนิทรรศการหนังสือสามารถกลายมาเป็นสัปดาห์หนังสือ หรือ งานแสดง หนังสือ (Book fairs) ในบางโอกาสห้องสมุดกับหน่วยงานอื่น ๆ อาจร่วมกันจัดนิทรรศการ เพื่อการส่งเสริมสนับสนุนหนังสือสำหรับเด็ก ซึ่งในโอกาสเช่นนี้ก็จะได้ร่วมมือกันจัดจำหน่าย หนังสือราคาถูกของสำนักพิมพ์ต่าง ๆ โดยมีจุดประสงค์เพื่อการส่งเสริมความสนใจในการอ่าน หนังสือของเด็ก ตลอดจนเป็นการกระตุ้นให้เด็กรู้จักใช้บริการของห้องสมุด ห้องสมุดควร พยายามขยายการจัดนิทรรศการ ซึ่งไม่เพียงแต่เฉพาะหนังสือเท่านั้น ควรพยายามนำวัสดุ อื่น ๆ ที่ให้ความดึงดูดใจสำหรับเด็ก เช่น ศิลปวัตถุจากพิพิธภัณฑ์มาแสดงให้เด็กได้รู้จักศิลป วัฒนธรรมต่าง ๆ นอกจากนั้นควรจัดหาชั้นใส่แสดงหนังสือที่หมุนได้ โปสเตอร์ต่าง ๆ สติกเกอร์ ตลอดจนของกระจุกกระจิกที่น่ารักและเด็ก ๆ ชอบ นำมาตกแต่งประกอบการแสดงหนังสือให้ สวยงาม และมีไข่มุกมากเกินไปจนเด็กหมดความสนใจในหนังสือ และหนังสือที่นำมาจัดแสดงนั้น เป็นหนังสือที่บรรณารักษ์หรือครูได้อ่านแล้วรู้ว่าหนังสือนั้นดี จึงนำมาจัดแสดงพร้อมทั้งสามารถ ชี้ให้เห็นถึงจุดเด่นที่น่าสนใจของหนังสือนั้น ซึ่งจะทำให้เด็กหรือผู้ชมการจัดแสดงหนังสือสนใจ คิดตามอ่านหนังสือเล่มนั้นต่อไป (Ray 1979 : 96-99)

วิธีการประเมินผลจากการจัดนิทรรศการหนังสือนั้น สามารถวัดได้จากการติดตาม อ่านหนังสือ เล่มที่ได้นำมาจัดแสดง โดยการยืมหรือซื้อหนังสือนั้นหลังจากที่ได้จัดนิทรรศการ หนังสือนั้น หรือจากการซื้อหนังสือนั้น เมื่อมีการออกร้านจำหน่ายหนังสือในงานสัปดาห์หนังสือ

การแสดงหุ่น (Puppet show)

จุดกำเนิดของหุ่นนั้นยังไม่ปรากฏหลักฐานแน่ชัด นักประวัติศาสตร์หลายคนคิดว่าการทำหุ่น เป็นครั้งแรกในประเทศอินเดีย และหลายคนกล่าวว่าชาวอียิปต์เป็นผู้ทำหุ่นขึ้น เป็น

ชาติแรก มีการค้นพบหุ่นกระบอกที่ได้รับการสงวนรักษาไว้เป็นอย่างดี ที่หลุมฝังศพของชาวอียิปต์โบราณ หุ่นของชาวจีน ชาวญี่ปุ่นและชาติอื่น ๆ ในเอเชียก็เป็นหุ่นที่เก่าแก่เช่นกัน กรีกก็เป็นชาติหนึ่งที่มีหุ่น มาช้านานแล้วและมีโรงละครหุ่นด้วย ชาวโรมันได้นำการแสดงหุ่นมาจากชาวกรีกและต่อมาได้ทำหุ่นเป็นรูปร่างต่าง ๆ ตามความต้องการของตนเอง มีการแสดงหุ่นของกรีกและโรมันตามบ้านและคามที่สาธารณะในเมือง ชาติต่าง ๆ ในยุโรปก็ได้มีหุ่น และหุ่นกระบอก เช่น อิตาลี ซึ่งเป็นที่รู้จักกันอย่างดีในเรื่องของการแสดงหุ่นในสมัยกลางชาวอิตาลีได้นำหุ่นเข้าไปแสดงในประเทศต่าง ๆ เช่น อังกฤษ เยอรมัน สเปน และ ฝรั่งเศส ต่อมาประเทศต่าง ๆ ได้ปรับปรุงการแสดงหุ่นให้เหมาะสมกับความต้องการของประเทศตน การแสดงหุ่นในยุคแรกส่วนใหญ่จะเป็นเรื่องราวเกี่ยวกับ ศาสนา นกบุญ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ ต่อมาการแสดงหุ่นเกี่ยวกับนิทานพื้นบ้าน ชาตก การ์ตูน ตลอดจนเรื่องราวต่าง ๆ ตามสถานการณ์ในปัจจุบันนี้ (Rose 1974 : 534)

หุ่น เป็นสื่อการสอนชนิดหนึ่งที่ใช้แสดงถ่ายทอด เรื่องราว หรือแนวความคิดต่าง ๆ ออกมาให้ผู้ดูหรือผู้เรียนได้รับรู้ ด้วยวิธีที่ง่าย ๆ แบบหนึ่ง การใช้หุ่นมัก เป็นไปในรูปแบบของการแสดงละคร หรือ วิพิธทัศนาต่าง ๆ ปัจจุบันนี้สื่อการสอนแบบหุ่น เข้าไปมีบทบาทอยู่มากในวงการศึกษาในระดับต่าง ๆ โดยเฉพาะระดับประถมศึกษา หุ่นจะมีส่วนช่วยพัฒนาการทางด้านภาษาให้กับเด็ก เพราะการแสดงหุ่นต้องมีการสนทนา อ่านบท ใช้ภาษาพูดประกอบการแสดง นอกจากนั้นหุ่นยังช่วยพัฒนาความคิดสร้างสรรค์อีกด้วย การใช้หุ่นนี้ไม่จำเป็นว่าจะต้องใช้เล่านิทาน หรือ แสดงละครเท่านั้น หุ่นอาจนำไปใช้ประกอบการวิชาอื่นในบทเรียนได้อีกมากมาย ซึ่งทั้งนี้ครูผู้สอน หรือผู้นำไปใช้ต้องคำนึงถึงความสำคัญของ เนื้อหาวิชา เหล่านั้นด้วย (นิภาภรณ์ พรหมเสน 2525 : 1)

การแสดงหุ่น เป็นกิจกรรมที่ต้อใจเด็ก และให้ผลในการส่งเสริมการอ่านสามารถชักชวน เด็กให้รู้จักหนังสือในท้องสมุคมากขึ้น โดยการแสดงหุ่นตาม เนื้อ เรื่องของหนังสือให้เด็กดู การแสดงหุ่นอาจใช้ในการเริ่มต้นของการจัดชั่วโมงเล่านิทาน เพื่อดึงดูดความสนใจของเด็ก หรือใช้ประกอบการเล่านิทานหรือจัดแสดงตลอดเรื่อง การแสดงหุ่นเหมาะสำหรับผู้ดูกลุ่มเล็ก ๆ ประมาณ 10 - 30 คน เพราะมีเวทียานคยอมพอเหมาะสมกับหุ่นเท่านั้น ห้องสมุคสามารถจัดการแสดงหุ่นโดยการทำหุ่นจัดแสดงเอง หรือนำมาจากที่อื่น เพื่อมาแสดงให้เด็กชม ตลอดจน

การเขียนบทละครหุ่น เองถำมิได้นำเนื้อเรื่องมาจากหนังสือ (Gross 1963 : 81)

คำว่า "หุ่น" (puppet) หมายถึงตัวเชิดที่ทำให้มีชีวิตชีวา ได้ด้วยการกระทำของมนุษย์ และในการแสดงหุ่น จะต้องประกอบด้วย ตัวหุ่น เวที และคนเชิดหุ่น ใช้เพลงประกอบด้วย

หุ่นมีหลายชนิด ดังนี้

1. หุ่นมือ (Hand Puppets) เป็นหุ่นที่ประดิษฐ์ให้มีลักษณะ เป็นรูปร่างต่าง ๆ เช่น เป็นรูปคนหรือสัตว์ ซึ่งเป็นหุ่นที่ใช้มือเชิด ใช้มือและนิ้วทำให้หุ่น เคลื่อนไหวได้ตามต้องการ การเล่นหุ่นแบบนี้ เป็นที่นิยมทั่วไปสำหรับพัฒนาเด็ก เหมาะสมใช้ในท้องสนามและเป็นหุ่นที่สามารถทำได้เองหรือหาซื้อได้ง่ายตามร้านขายสิ่งประดิษฐ์
2. หุ่นถุงมือ (Glove Puppets) เป็นหุ่นที่ทำได้ง่ายกว่าหุ่นชนิดอื่น ๆ โดยทำจากถุงมือ ตกแต่งแต่ละนิ้วของถุงมือให้เป็นตัวละครแต่ละตัว และใช้การขยับนิ้วไปมา เมื่อต้องการให้ตัวหุ่นเคลื่อนไหว แอล วิ วอลล์ (Wall 1965 : 91) กล่าวว่า การใช้หุ่นถุงมือในโรงเรียนจะทำให้ การเรียนรู้เป็นไปอย่างรวดเร็วในการสอน เรื่องนามธรรม การใช้หุ่นถุงมือนั้น ผู้ใช้ควรจะต้องมีทักษะในการเชิด ซึ่งเด็กอายุต่ำกว่า 13 ปี ก็สามารถมีทักษะในการเชิดสำหรับการแสดงหุ่นให้สนุกสนานได้
3. หุ่นนิ้วมือ (Finger Puppets) เป็นหุ่นที่มีขนาดเล็ก ทำขึ้นสำหรับสวมใส่นิ้วเวลาเชิด ซึ่งจะใช้นิ้วทั้ง 5 นิ้วก็ได้ เป็นการเชิดหุ่นที่เหมาะสมสำหรับกลุ่มผู้ชมที่มีขนาดเล็ก การเชิดหุ่นนิ้วมือสามารถแสดงลักษณะแทนตัวละครที่ต้องการได้
4. หุ่นกระบอกหรือหุ่นชัก (Marionettes or String Puppets) หุ่นชนิดนี้สร้างขึ้นโดยให้มีส่วนต่าง ๆ ครบถ้วน เชิดหุ่นนี้ได้โดยชักเชือกหรือลวดเส้นเล็ก ๆ ที่ผูกติดกับส่วนต่าง ๆ ของตัวหุ่น หุ่นชนิดนี้เวลาชักจะเคลื่อนไหวได้เหมือนคนจริง ๆ ผู้ที่เชิดหุ่นชนิดนี้

จะต้องฝึกให้มากจนสามารถทำให้ตัวหุ่นมีการเคลื่อนไหวสมจริงและเป็นธรรมชาติ จะต้องระวังไม่ให้เชือกพันกัน ซึ่งการเชิดหุ่นชนิดนี้จะเป็นการแสดงของนักแสดงหุ่นอาชีพ (Puppeteer)

5. หุ่นแปะ (Stick Puppets) ตัวหุ่นประเภทนี้จะตัดจากกระดาษแข็งหรือไม้อัด เป็นรูปร่างตัวละคร ใช้เส้นลวดหรือกาวแปะด้านหลังของหุ่น เวลาเชิดก็จะดึงลวดหรือก้านไม้ที่ติดอยู่ด้านหลัง เพื่อให้หุ่นเคลื่อนไหวได้ตามที่ต้องการ หุ่นชนิดนี้เป็นแบบที่ทำได้ง่ายที่สุด

6. หุ่นเงา (Shadow Puppets) หุ่นชนิดนี้คือเงาที่ปรากฏอยู่บนฉาก ผู้ชมจะไม่ได้เห็นตัวหุ่นโดยตรงแต่จะเห็นเงาของหุ่นที่เชิดอยู่โดยการใช้แสงสว่างส่องผ่านแผ่นตัวหุ่นที่ทำเป็นรูปต่าง ๆ ให้เป็นเงาปรากฏอยู่บนจอ การเชิดหุ่นจะเชิดให้หุ่นเคลื่อนไหวประกอบเรื่องที่ได้แสดงได้ตามที่ต้องการ (Bauer 1977 : 228-232)

การแสดงหุ่นชนิดต่าง ๆ นั้น เป็นกิจกรรมที่ช่วยส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กได้ โดยเฉพาะ ถ้าครูและบรรณารักษ์ได้คัดเลือกเรื่องราวหรือตัวละครต่าง ๆ ที่เด็กสนใจ จากในหนังสือมาแสดงเป็นละครหุ่นหรือเชิดหุ่นประกอบการเล่านิทานให้เด็กฟัง เด็กจะสนใจและเป็นสิ่งจูงใจให้เด็กติดตามอ่านหนังสือเล่มนั้น ๆ ด้วยตนเอง

การเล่น เกมส์และการทายปัญหาต่าง ๆ จากหนังสือ

การเล่น เกมส์และการทายปัญหาต่าง ๆ เป็นกิจกรรมที่เกี่ยวกับการแข่งขันหรือการทายปัญหาซึ่งอาจจะเป็นการทายปัญหาอย่างง่าย ๆ แข่งกันตอบปัญหาที่เกี่ยวกับความรู้ทั่วไปที่ได้จากหนังสือ เช่น ชื่อหนังสือ ชื่อผู้แต่ง หรือตัวละครในหนังสือ หรือตอบปัญหาต่าง ๆ ที่นำมาจากหนังสือ ซึ่งจะ เป็นวิธีการที่จะเชิญชวนให้มิผู้มาใช้ห้องสมุดมากขึ้นอีกวิธีหนึ่ง

จุดมุ่งหมายของการ เล่น เกมส์และการทายปัญหาต่าง ๆ จากหนังสือ คือ

1. เพื่อส่งเสริมให้นักเรียน รู้จักค้นคว้าหาความรู้จากแหล่งความรู้ต่าง ๆ ด้วยตนเอง

2. เพื่อส่งเสริมให้เป็นนักอ่านอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อจะได้มีความรู้อย่างกว้างขวางในสาขาต่าง ๆ และความรู้ทั่วไป

3. เพื่อส่งเสริมให้รู้จักใช้ประโยชน์จากวัสดุห้องสมุดประเภทต่าง ๆ ที่มีอยู่

4. เพื่อส่งเสริมให้รู้จักใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์

5. เพื่อเป็นการประชาสัมพันธ์ห้องสมุดอย่างหนึ่ง

กิจกรรมที่อาจจัดได้ มีดังนี้

1. แข่งขันทายปัญหาเกี่ยวกับหนังสือ เช่น เล่าเรื่องให้ฟัง แล้วให้ทายชื่อหนังสือหรือให้คําคำประพันธ์ เป็นต้น

2. แข่งขันให้หาหนังสือเล่มที่ต้องการให้ได้เร็วที่สุด ด้วยวิธีการของการใช้ห้องสมุดที่ถูกต้อง

3. แข่งขันการหาคำศัพท์หรือเรื่องราวจากพจนานุกรมหรือสารานุกรม

4. จัดประกวดคำขวัญเกี่ยวกับห้องสมุด

ในการทายปัญหา ลักษณะของปัญหาควรเป็นดังนี้

1. เป็นความรู้ทั่วไปที่จะค้นหาคำตอบได้จากหลายแห่งและ เป็นปัญหาที่ไม่ยากเกินไป โดยเฉพาะในครั้งแรก ๆ ของการจัดกิจกรรมนี้ เพราะถ้า เป็นปัญหาที่ลึกซึ้งมากไม่มีผู้ตอบถูก ร่วมกิจกรรมก็จะเกิดความท้อแท้ และในที่สุดก็เลิกสนใจ

2. ความรู้เฉพาะวิชาใดวิชาหนึ่ง ซึ่งผู้ตอบจะต้องมีความรู้ในวิชานั้น ๆ เป็นอย่างดี หรือสามารถหาแหล่งวิทยาการได้ รู้ว่าจะใช้หนังสือประเภทใดในการตอบปัญหา

๓. ปัญหาเขาวนั ซึ่งเป็นการฝึกไหวพริบและวิจารณ์ของผู้ตอบปัญหานั้น ๆ
 มีวิธีการที่อาจจัดทำได้โดยผู้ท่ายปัญหาอ่านปัญหาจบแล้วให้ผู้ตอบ ๆ ทันทิในระยะเวลานั้น ๆ อาจ
 เป็นการคอมปากเปล่า หรือเขียนตอบในกระดาษแล้วส่งให้ผู้ท่ายปัญหา หรือห้องสมุดอาจตั้ง
 ปัญหา แล้วคิดประกาศไว้ ให้เวลาผู้ตอบไปค้นหาคำตอบจากแหล่งต่าง ๆ ในห้องสมุด โดย
 กำหนดให้ส่งคำตอบในระยะเวลาที่กำหนดในการตอบคำถาม ให้ผู้ตอบระบุด้วยว่าคำตอบแต่ละ
 ข้อได้จากหนังสือ หรือสิ่งพิมพ์อะไร เป็นต้น (กุลรัสมิ ภูมิมาศ 2521 : 52-53)

แผนกให้บริการแก่เด็กของห้องสมุดประชาชน Oak Park (Michigan) ได้
 จัดบริการการอ่านหนังสือสำหรับเด็กในภาคฤดูร้อน โดยวิธีการจัดเด็กเป็นกลุ่ม ๆ เป็นชมรมที่
 ให้มีการอภิปรายกันและเล่นเกมต่าง ๆ อันเป็นวิธีการส่งเสริมการอ่านโดยใช้เกมต่าง ๆ
 ที่น่าสนใจแทนการให้บริการอ่านหนังสือตามปกติ โปรแกรมที่จัดให้ภาคฤดูร้อนได้แก่ การเล่า
 เรื่องหนังสือ การอ่านหนังสือให้เด็กฟัง การเล่านิทาน การฉายภาพยนตร์ และ เทคนิคการ
 อภิปราย ซึ่งสิ่งเหล่านี้จะช่วยให้เด็กรู้จักการเลือกอ่านหนังสือตามความต้องการของตน และ
 ได้รับความสนุกสนานในการอ่าน ตัวอย่างชมรมที่จัดขึ้นได้แก่

ชมรมบทกลอน สำหรับเด็กอายุ 8-11 ปี ซึ่งเด็กจะได้รับความเพลิดเพลิน
 จากการฟังการอ่านกลอนที่มีความไพเราะ ปลุกฝังให้เด็กรู้จักการเขียนบทกลอนด้วยตนเอง
 ตลอดจนชักจูงให้เด็ก เข้าใช้บริการของห้องสมุดค้นหาหนังสือบทกลอนอื่นที่ตนสนใจอ่านได้ต่อไป

ชมรมการอภิปราย ได้คอบทหายปัญหาจากหนังสือ ซึ่งจัดขึ้นสำหรับเด็กอายุ 9-12 ปี
 จุดประสงค์ของชมรมนี้ เพื่อให้เด็กรู้จักการอ่านที่ลึกซึ้ง รู้ถึงจุดที่น่าสนใจหรือประ เภทของหนังสือ
 หรือวรรณกรรมที่ได้อ่าน แนะนำให้เด็กรู้ถึงส่วนสำคัญ จินตนาการ หรือส่วนที่ให้อารมณ์ขัน
 ความสัมพันธ์เกี่ยวข้องที่ควรนำมาอภิปรายหรือโต้คอบทหายปัญหา การจัดกิจกรรมเช่นนี้จะต้อง
 แนะนำให้เด็กรู้จักวิธีการวิจารณ์หนังสือ ให้เด็กสามารถที่จะเข้าใจถึง เนื้อหาเค้าโครงเรื่อง
 (Theme) วิธีการเขียน (Style) หรือแนวความคิดของผู้เขียน (Ideas) (Jenkinson
 1963 : 50-51)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชาบรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

7 มกราคม 2527

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ในการทอบแบบสอบถาม

เรียน ผู้ปกครองนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสายน้ำทิพย์

ด้วยดิฉัน นางสาวสัททยา ชินสมบุญ นิสิตปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชา

บรรณารักษศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย กำลังศึกษาและค้นคว้าหาข้อมูลในการ
ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง "อิทธิพลของสภาพครอบครัวที่มีต่อการอ่านของเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนสาย-
น้ำทิพย์" เพื่อให้การวิจัยครั้งนี้ประสบผลสำเร็จและนำผลของการวิจัยไปใช้ประโยชน์ต่อการ
ส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็ก ผู้วิจัยจึงใคร่ขอความอนุเคราะห์ในการทอบแบบสอบถามจากท่าน
และขอขอบพระคุณในการอนุเคราะห์ทอบแบบสอบถาม อันจะทำให้วิทยานิพนธ์เรื่องนี้สำเร็จลง
ด้วยดี มา ณ โอกาสนี้ด้วย.

ขอแสดงความนับถือ

(นางสาวสัททยา ชินสมบุญ)

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามสำหรับผู้ปกครอง

แบบสอบถามชุดที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับลักษณะเฉพาะของผู้ปกครอง และการส่งเสริมการอ่านให้เด็ก

คำชี้แจง โปรดขีดเครื่องหมาย ✓ ลงใน ที่ตรงกับความเป็นจริงเกี่ยวกับตัวท่าน และกรอกข้อความในช่องว่างที่กำหนดให้

1. เพศ

☐ 1. ชาย	☐ 2. หญิง
---------------------------------	----------------------------------
2. อายุ

☐ 1. ต่ำกว่า 30 ปี	☐ 2. 30 - 35 ปี
☐ 3. 35 - 40 ปี	☐ 4. 40 - 45 ปี
☐ 5. 45 - 50 ปี	☐ 6. มากกว่า 50 ปี
3. ท่านเป็นผู้ปกครองของเด็กและเกี่ยวข้องกับเด็กโดยเป็น

☐ 1. บิดา	☐ 2. มารดา
☐ 3. ญาติ	☐ 4. ผู้ที่เด็กอาศัยอยู่ด้วย
4. สถานภาพสมรส (ในกรณีที่มิใช่บิดาหรือมารดา)

☐ 1. โสด	☐ 2. สมรส
---------------------------------	----------------------------------
5. รายได้ของครอบครัวท่านต่อเดือน (ในกรณีที่ท่านเป็นผู้ปกครองที่ยังไม่สมรส ให้บอกรายได้เฉพาะของท่าน)

☐ 1. น้อยกว่า 2,000 บาท	☐ 2. 2,001 - 4,000 บาท
☐ 3. 4,001 - 6,000 บาท	☐ 4. 6,001 - 8,000 บาท
☐ 5. 8,001 - 10,000 บาท	☐ 6. 10,001 - 12,000 บาท
☐ 7. 12,001 - 14,000 บาท	☐ 8. มากกว่า 14,000 บาท
6. ในกรณีที่ท่านสมรสแล้ว จำนวนบุตรที่ท่านมีคน

7. ระดับการศึกษาสูงสุดของท่าน ท่าน คู่สมรส (ในกรณีที่ท่านสมรสแล้ว)
☐	☐	1. ไม่เคยศึกษา
☐	☐	2. ป.1 - ป.4
☐	☐	3. ป.5 - ป.7
☐	☐	4. ม.ศ.1 - ม.ศ.3
☐	☐	5. ม.ศ.4 - ม.ศ.5
☐	☐	6. อาชีวศึกษา เช่น ช่างกล พาณิชย
☐	☐	7. อนุปริญญาหรือประกาศนียบัตรชั้นสูง
☐	☐	8. ปริญญาตรี
☐	☐	9. ปริญญาโท
☐	☐	10. ปริญญาเอก
☐	☐	11. อื่น ๆ (โปรดระบุ).....

8. อาชีพหลักของท่าน คือ

9. ท่านคิดว่าการอ่านมีความสำคัญต่อเด็ก

1. มากที่สุด 2. มาก 3. ปานกลาง 4. น้อย 5. น้อยที่สุด

10. ท่านคิดว่าสิ่งที่มีอิทธิพลต่อนิสัยในการอ่านของเด็กมากที่สุดคือ

1. นิสัยรักการอ่านของเด็กเอง 2. การส่งเสริมการอ่านจากครู
 3. การส่งเสริมการอ่านจากผู้ปกครอง 4. การส่งเสริมการอ่านจากบรรณารักษ์
 5. การส่งเสริมการอ่านจากเพื่อน 6. โทรทัศน์ที่มีอิทธิพลต่อการอ่านของเด็ก

11. ท่านให้เวลาสำหรับการอ่านหนังสือต่าง ๆ ของท่าน ดังนี้

1. อ่านเป็นประจำทุกวัน
 2. อ่านบ่อย ๆ แต่ไม่ทุกวัน
 3. อ่านเฉพาะวันเสาร์หรือวันอาทิตย์
 4. ไม่แน่นอน
 5. ไม่อ่านเลย

12. ท่านเคยส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็กในปกครองของท่าน คือ

- 1.
- 2.
- 3.
- 4.
- 5.
- 6.
- 7.
- 8.
- 9.
- 10.

(โปรดระบุระยะเวลาหรือจำนวนครั้งของกิจกรรมที่ท่านเคยทำเพื่อส่งเสริมการอ่านให้แก่เด็ก

ดังตัวอย่าง เช่น

- อ่านหนังสือให้เด็กฟัง ทุกวัน ๆ ละประมาณ 20 นาที
- เล่านิทานให้ฟังในวันเสาร์หรืออาทิตย์
- ให้เล่นแก่เด็กเพื่อให้ซื้อหนังสืออ่านทุกเดือน
- พาไปหอสมุดแห่งชาติทุกเดือน
- ฯลฯ

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

แบบสอบถามสำหรับนักเรียน

แบบสอบถามชุดที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับการอ่านของเด็กระดับชั้น

คำชี้แจง โปรดเขียนวงกลม O ล้อมรอบหมายเลขข้อที่ตรงกับความเป็นจริงมากที่สุดของนักเรียน

1. เพศ

1. ชาย

2. หญิง

2. จำนวนหนังสือที่นักเรียนมีอ่านอยู่ที่บ้านที่ไม่ใช่หนังสือแบบเรียน

1. ไม่มีเลย

2. 1 - 20 เล่ม

3. 21 - 40 เล่ม

4. 41 - 60 เล่ม

5. มากกว่า 60 เล่ม

3. จำนวนเวลาที่นักเรียนอ่านหนังสือต่อวัน คือ

1. 15 - 30 นาที

2. 30 - 45 นาที

3. 45 - 60 นาที

4. มากกว่า 60 นาที

5. ไม่นาน

4. นักเรียนได้อ่านหนังสือที่ไม่ใช่หนังสือแบบเรียน จาก

1. ห้องสมุดโรงเรียน

2. ที่บ้าน (โดยผู้ปกครองซื้อให้อ่าน)

3. ยืมจากเพื่อน

4. ไม่เคยอ่าน

5. ประเภทของหนังสือที่นักเรียนชอบอ่าน

1. สารคดีกีฬา

2. สารคดีวิทยาศาสตร์

3. สารคดีภูมิศาสตร์

4. สารคดีประวัติศาสตร์

5. สารคดีชีวประวัติ

6. สารคดีวรรณคดี

7. บทกลอน

8. การ์ตูน

9. นวนิยาย

10. นิทาน

6. นักเรียนเห็นประโยชน์ของการอ่านหนังสือ คือ

1. เพิ่มความชำนาญในการอ่าน

2. ได้รับความสนุกสนาน

3. เพิ่มความรอบรู้

4. ใฝ่คว้าหาความรู้ที่ต้องการ

7. สถานที่ที่นักเรียนชอบอ่านหนังสือมากที่สุด คือ
1. ในห้องสมุดโรงเรียน
 2. ในห้องเรียน
 3. อานที่บ้านของนักเรียน
 4. อานที่บ้านเพื่อน
8. สิ่งที่เป็นอุปสรรคสำหรับการอ่านหนังสือของนักเรียน คือ
1. ไม่มีหนังสืออ่าน
 2. อ่านแล้วไม่เข้าใจ
 3. ไม่มีผู้สนับสนุนการอ่าน
 4. สภาพแวดล้อมไม่เหมาะสม
 5. ไม่มีเวลาอ่าน
 6. เห็นว่าการอ่านไม่มีประโยชน์
9. นักเรียนต้องการความช่วยเหลือต่าง ๆ ในการอ่าน มากที่สุด คือ
1. การสะกทักตัวอักษร
 2. การอธิบายความหมาย
 3. สถานที่ในการอ่านที่เหมาะสม
 4. การส่งเสริมการอ่านของผู้ปกครอง
10. ผู้ที่ช่วยนักเรียนเมื่อนักเรียนเกิดปัญหาในการอ่านมากที่สุด คือ
1. บิดาหรือมารดา
 2. ผู้ปกครอง
 3. ครู
 4. เพื่อน
 5. ญาติ
 6. บรรณารักษ์
 7. ไม่เคยให้ใครช่วยเลย
11. นักเรียนได้อ่านหนังสือต่าง ๆ ที่มีในห้องสมุดโรงเรียน โดยคำแนะนำจาก
1. ครู
 2. บรรณารักษ์
 3. ผู้ปกครอง
 4. เพื่อน
 5. ญาติ
 6. ไม่มีใครแนะนำ
12. นักเรียนเข้าใช้ห้องสมุดโรงเรียนในการอ่านหนังสือ
1. ทุกวัน
 2. สัปดาห์ละ 2 - 3 ครั้ง
 3. สัปดาห์ละครั้ง
 4. เกือบละครั้ง
 5. ไม่แน่นอน
 6. ไม่เคยเข้าห้องสมุด

13. นักเรียนต้องการให้บรรณาธิการของสมุดโรงเรียนของนักเรียน ได้จัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่านให้แก่
นักเรียน คือ

1. เล่านิทานจากหนังสือให้ฟัง	2. จัดนิทรรศการอยู่เสมอ ๆ
3. จัดการแข่งขันการอ่านหนังสือ	4. จัดการแข่งขันตอบคำถามจากหนังสือ
5. จัดให้มีชมรมห้องสมุด	6. จัดจำหน่ายหนังสือราคาถูก

14. งานอดิเรกที่นักเรียนชอบทำมากที่สุด คือ

1. อ่านหนังสือ	2. ภูโทรทัศน์หรือภาพยนตร์
3. ฟังวิทยุ	4. ร้องเพลง
5. วาดรูป	6. เล่นกับสัตว์เลี้ยงที่บ้าน
7. ปลูกต้นไม้	8. ไปเที่ยวเล่นกับเพื่อน ๆ ที่อยู่บ้านใกล้เคียงกัน

15. ผู้ปกครองให้ความสนใจต่อการอ่านหนังสือของนักเรียนดังนี้

1. ให้ความสนใจมาก	2. ให้ความสนใจปานกลาง
3. ให้ความสนใจน้อย	4. ให้ความสนใจน้อยที่สุด

16. นักเรียนเคยได้รับเงินเพื่อซื้อหนังสืออ่านเองได้ตามความต้องการจาก

1. บิดาหรือมารดา	2. ผู้ปกครอง (ที่ไม่ใช่บิดาหรือมารดา)
3. ญาติ	4. ครู
5. เพื่อน	6. ไม่เคยได้

17. ผู้ปกครองให้เวลานักเรียนดูโทรทัศน์หรือวิดีโอ ดังนี้

1. ดูได้ทุกวันและนักเรียนสามารถเลือกรายการต่าง ๆ ได้ตามความต้องการและไม่จำกัดเวลา
2. ให้ดูเฉพาะบางรายการในแต่ละวันและมีระยะเวลาให้ดู
3. ให้ดูเฉพาะวันหยุดและสามารถเลือกรายการได้ตามความต้องการ
4. ไม่แน่นอน
5. ไม่มีโทรทัศน์ดู หรือมีโทรทัศน์ แต่ผู้ปกครองมิให้ดู

18. จากการดูโทรทัศน์รายการต่าง ๆ นั้น นักเรียนเคยอ่านหนังสือเพื่อติดตามรายการของโทรทัศน์
ดังนี้

1. อ่านหนังสือที่บอกรายการต่าง ๆ ที่กำลังเป็นภาพยนตร์โทรทัศน์อยู่เสมอ
2. อ่านหนังสือสารคดีหรือความรู้รอบตัว เพิ่มเติม จากการดูรายการโทรทัศน์เรื่องนั้น ๆ
3. อ่านเป็นบางเรื่องที่สนใจ
4. อ่านเฉพาะหนังสือการ์ตูน
5. ไม่เคยอ่าน

19. นักเรียนชอบดูรายการโทรทัศน์มากที่สุด คือ

1. ภาพยนตร์	2. ละคร
3. ข่าว	4. รายการท่องเที่ยว
5. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

20. นักเรียนคิดว่ารายการโทรทัศน์หรือภาพยนตร์ต่าง ๆ ส่งเสริมการอ่านหนังสือของนักเรียน ดังนี้

1. ส่งเสริมการอ่านของนักเรียนมาก	2. ส่งเสริมการอ่านของนักเรียนปานกลาง
3. ส่งเสริมการอ่านของนักเรียนน้อย	4. ไม่ส่งเสริมการอ่านของนักเรียนเลย

21. ช่วงเวลาที่นักเรียนชอบอ่านหนังสือมากที่สุด คือ

1. ช่วงเวลาตอนเช้า	2. ช่วงเวลาตอนกลางวัน
3. ช่วงเวลาตอนเย็น	4. ช่วงเวลาตอนกลางคืน

ประวัติผู้เขียน

นางสาวสัททยา ชินสมบุรณ์ เกิดเมื่อวันที่ 19 เมษายน พ.ศ. 2501
ที่กรุงเทพมหานคร สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (บรรณารักษศาสตร์) เมื่อ
ปีการศึกษา 2523 จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น และเข้าศึกษาต่อชั้นปริญญาโท
ที่คณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เมื่อปีการศึกษา 2525 ได้รับทุนอุดหนุน
การวิจัยจากเงินทุนศาสตราจารย์รอง ศยามานนท์

ศูนย์วิทยทรัพยากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย